

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno 80 Din, za
inozemstvo 100 Din

SLOVENE

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp, peti vrsta
maloglasni po 150
in 2D, večji oglaš
nad 45 mm višine
po Din 2-50, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
Pri večjem o
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka in
dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Vokopisti se ne vračajo, ne frankirana
pisma se ne sprejemajo. Uredništva
telefon šte. 50, upravnishva šte. 325

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekovni
račun: Ljubljana šte. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevski 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Čudna pojmovanja.

Pod tem naslovom razpravlja belgrajska »Samouprava«, glavno glasilo radikalne stranke, o pogojih, ki jih je stavila SLS za vstop v vlado. Prva točka teh pogojev je zahteva, naj bi vlada najprej uredila finančno stran samoupravnih teles, ker po zakonu o oblastnih samoupravah to vprašanje ni jasno rešeno; dalje zahteva, naj bi se z zakonom o centralni upravi obenem uredilo tudi kompetenčno razmerje med državnimi in samoupravnimi oblastmi.

V to točko, ki zahteva nekaj, kar se razume samo po sebi in o čemer si je ves svet na jasnem, da je to sploh predpogoj za aktiviranje samoupravnih oblasti, pa so se zato v istem smislu izjavili že tudi drugi parlamentarni klubi, kakor n. pr. radičevski in Davidovičev klub — pa se je zaletela »Samouprava« z vso vehemenco, jo kritizirala kot izraz »slabe politične kulture« in »zelo kaotičnega pojmovanja«, poudarja, da je ta zahteva »ne-logična in neizvedljiva« ter poučuje SLS, da ureditev finančne strani samoupravnih teles ni stvar državne centralne uprave, ampak je to stvar samouprav samih, ki da si bodo s postavljanjem lastnih budžetov že odredile finančna sredstva za pokritje svojih potreb.

Iz te razlage »Samouprave« je seveda na prvi hip očitno, da njen članek tu enostavno ni razumel, kaj SLS hoče, in je zato pravzaprav odveč z njim polemizirati. Seveda bodo te samouprave imele svoje lastne budžete, to tudi SLS dobro ve, ampak ta finančna stran samoupravnih teles, ki jo hoče imeti SLS najprej urejeno, obsega nekaj drugih zelo perečih in naravnost eksistenčnih vprašanj za te samouprave, vprašanj, o katerih »Samouprava« očitno nič ne ve. Pa jih ji moramo malo pokazati, da bo postala drugačnega mnenja in videla, da je najslabša politična kultura in videla, da je kaotično pojmovanje — nevednost. Torej vzemimo za primer samo ljubljansko samoupravo naslednico bivšega kranjskega deželne zbora.

S 23. februarjem naj začne ta samouprava že poslovati. A kako, ko ne bo imela niti pare kakšnega denarja ali drugih sredstev, nikjer nobenega premoženja, nikjer nobenega fonda, torej skratka: nič. A je tu vse veliko premoženje bivše avtonomne dežele Kranjske, ki ga je pa država pobrala. To premoženje je treba ljubljanski samoupravi najprej vrniti. To je torej ena točka tiste finančne strani, katere ureditev zahteva SLS. Druga točka so avtonomne deželne doklade, ki jih je država iz Slovenije pobrala, da ji pa za to ni nič. Zato pa tudi pravi SLS v svoji zahtevi: Tu gre za nekoliko desetih milijonov dinarjev, ki se morajo vrniti deželi, ker so bili predvideni za graditev in vzdrževanje deželnih cest, a država tega ni naredila. Dalje: Čim stopi samouprava ljubljanske oblasti v funkcijo, treba da z istim dnem avtonomne doklade, ki so teklo doslej v državno blagajno, začne teči v deželno blagajno. A kje je zakon, ki bi to odredil? Torej treba vsekakor, da se finančni zakon v tem pogledu takoj izpopolni. In tako dalje. To je torej tista finančna stran samoupravnih teles, katere takojšnjo ureditev stavlja SLS kot pogoj za svoj vstop v vlado.

Toda ni tako važno, kar »Samouprava« o tej stvari piše, ki jo pač samo napačno razume, veliko važnejše je nekaj drugega v njenem članku in to je stališče, ki ga je načelno zavzela napram instituciji samouprav, ko ga tolmači tako, da imajo samouprave sicer pravico do sestavljanja lastnega budžeta, da pa se mora ta pravica staviti pod kontrolo in narediti odvisno od odobrenja starejše samoupravne organizacije Narodne skupščine, ker bi eventualno, neomejeno in svobodno budžetiranje za nižje samoupravne organizacije, moglo oškodovati obče državni interes in dovesti do nevdržljivega preobremenjenja davčnih obveznikov napram državi. Na take eventualnosti da mora misliti najstarejša samoupravna organizacija v državi, Narodna skupščina, in se pobrigati, da jih naredi nemogoče...

S tem je »Samouprava« enostavno dekretirala, da bodo samouprave svoje proračune morale predlagati narodni skupščini v pretres in odobrenje. Na kar se po zdravi pameti in logiki seveda ne more drugega odgovoriti kot to: Čemu potem sploh samouprave, samoupravne skupščine in samoupravne oblasti? Potem naj pa rajši ostane vse pri starem, kakor je doslej bilo. Potem naj se pa še nadalje vse zadeve od največje do najmanjše rešujejo v narodni skupščini, kakor so se doslej po centralističnem sistemu, in potem se vsako samoupravljanje sploh neha. In potem se bo

Sloveniji ravno tako godilo kot doslej, živela bo od milosti vsakokratne vlade in njene večine in si ne bo mogla sama prav nič pomagati.

Hvala lepa za tako samoupravo! In se temu čudnemu pojmovanju samouprave od strani lista, ki si je nadel ime »Samouprava«, ne moremo dovolj načuditi, tembolj, ker njeno pojmovanje direktno nasprotuje zakonu o samoupravnih telesih samemu, kajti tam se izrečno oblastnim samoupravam prizna pravica lastnega budžetiranja brez najmanjše ingerence Narodne skupščine! In si sploh te prečudne pisave ne moremo drugače razlagati, kakor da je ta članek inspiriran. In od katere strani je inspiriran, to si je po izjavah, ki jih je podal g. Uzunović o pomenu volitev v oblasne skupščine in po tem, kar je povedal g. Radič v svojem »Domu« o motivih, zakaj so bile raspisane te volitve — lahko misliti.

In je ta polemika »Samouprave« proti zahtevam SLS samo prilika, ki so jo pograbili

centralistični veliki moguli, da nam povedo, da stvar z oživetvorenjem samouprav ne pojde tako gladko in hitro, da centralizma ni volja, da bi si dal brez odpora kaj odvzeti, kar drži v svojih šapah, in da bo stalo to še težkih in dolgih bojev... Kar navsezadnje »Samouprava«, pobijajoč zahtevo SLS glede na razdelitev kompetenc med državno in samoupravno oblastjo, tudi čisto odkrito pove, češ, o tem vprašanju se morejo vsekakor voditi dolge in izčrpane diskusije (!), toda predlagati, da se z zakonom o centralni upravi uredi odnos ali kompetenca samoupravnih oblasti — to je politični in državniški nonsens, kateremu se moramo čuditi...

Na kar imamo mi reči samo tole: Največji politični in državniški nonsens bo pač to, ko se bodo dne 23. februarja sestale oblasne skupščine — a ne bodo mogle delati. To bo naravnost svetoven škandal, ki bo osmešil našo državo pred celo Evropo!

Globok vtis zmage SLS v Belgradu.

SAMOSTOJNODEMOKRATSKO VARANJE JAVNOSTI Z IMAGINARNIMI ŠTEVILKAMI.

— RADICEVI NAJNOVEJŠI NAPADI NA RADIKALE BODO OSTALI KAKOR VEDNO BREZ POSLEDIC. — PRAZNE KOMBINACIJE Z »NARODNIM BLOKOM«.

Belgrad, 26. jan. (Izv.) Dejstvo, da se oficielno končnoveljavni rezultati volitev še vedno niso objavili, izkoriščajo različni elementi, ki so navajeni v kalnem ribariti. Predvsem so to samostojni demokrati, katerih zmaga po njihovih izjavah neprestano raste. Od 76 mandatorov so sami sfabricirali dosedaj že nad 100 mandatov, dasi ravno nobeno drugo poročilo tega ne omenja. Zasebna poročila dajejo samostojnim demokratom nekaj nad 80 mandatorov. Tako so danes samostojni demokrati raztrabili, da imajo 103 mandate. Ta njihov in Pribičevićev uspeh pa danes karakterizira radikalna »Samouprava«, ki pod naslovom »O volitvah v oblasne skupščine« poroča med ostalim sledeče: »Slučaj skupine g. Pribičevića je posebno značilen. Celokupen njen uspeh je v tem, da je ohranila svoje postojanje. To pomenja, da so vsi poskusi za ustvaritev nekakšne fronte, vse tiste fanfare, nošenje voditelja po rokah, vseh tistih 200 shodov in 200 arij in govorov ostalo brez vsega uspeha. To je zelo poučna stvar za vse politike. Ni dvoma, da se bo tudi načelnik samostojnih demokratov iz tega kaj naučil.« V istem smislu beležijo to »zmago« samostojnih demokratov tudi drugi listi. Nasprotno temu pa belgrajsko časopisje ugotavlja veliko zmago SLS.

To zmago posebej naglašujejo tukajšnji listi tudi radi dejstva, da se je ponovno dokazala moč in ugled SLS, ki je te volitve morala izvojevati v opoziciji. Še nobena druga stranka ni svojih postojank v opoziciji tako ohranila in svojega stališča tako okrepila, kakor Slovenska ljudska stranka, iz česar belgrajski politični krogi ravno zaključujejo, kako globoko je SLS ukoreninjena med slovenskim narodom. Ker niso še končnoveljavno znani rezultati, se ne delajo nobene prenatrjene kombinacije. Radičeve napade na radikale, posebej na notranjega ministra in na ministra Srskiča, skušajo nekateri krogi tolmačiti na ta način, da stojimo pred ponovnim razcepom vladne koalicije. Nasproti temu zatrjujejo radikali, da so na takšne Radičeve napade navajeni, zato jim ni treba pripisovati posebnega značaja. Danes govori Radič tako, drugič drugače. Ravnotako bo tokrat, ker ni sedaj mogoča nobena druga kombinacija kakor sedanja. Zatrjuje se, da bo prišel Radič jutri ali pojutrišnjem v Belgrad in da bo dal pri tej priliki ponovne izjave, ki bodo pokazale, da so kombinacije, ki jih nekateri delajo z ozirom na njegove napade, brez vsake podlage.

Proračun finančnega ministrstva.

Odločen nastop poslanca Smodeja za slovensko vseučilišče.

NAŠI POSLANCI ZA UPOKOJENCE IN PROVIZIONISTE. — OSTRA KRITIKA MONOPOLSKKE UPRAVE. — STRANKARSTVO IN NEPRAVILNOSTI PRI CARINSKI SLUŽBI IN V FINANČNI KONTROLI. — ZAHTEVA SE NAPREDOVANJE PRI FINANČNI DELEGACIJI V LJUBLJANI. — PRI NAS SE ŠTEDE, DRUGOD PA MEČEJO MILIJONE SKOZI OKNO.

Belgrad, 26. jan. (Izv.) Finančni odbor je danes vzel v pretres proračun finančnega ministrstva in izredne kredite. V začetku seje je dal kratek ekspeze finančni minister, ki je poročal, da se je njegov proračun zmanjšal za 51 milijonov dinarjev. Po njegovem mnenju bi bila potrebna splošna reorganizacija finančnega aparata, ki naj bi omogočila redukcijo uradništva. Sedanja organizacija je v prehodnem stanju. Niso se še izenačili principi, ker so se obdržale vse finančne institucije, kakor so prišle v državo. Tudi finančna zakonodaja se ni izenačila. V finančni stroki imamo slab aparat. Zato bi v finančnem zakonu predložili predrebo za reformo finančne stroke. Nato se je pričela debata. Poslanec

Pušenjak

ugotavlja, da mora tudi letos, kakor lani, zagovarjati proračun drug minister, kakor tisti, ki ga je predložil. Zato se ni treba čuditi, če proračun ne odgovarja razmeram in potrebam. Sedanja finančna politika je škodljiva za interese države. Državno gospodarstvo se ne vodi po trgovskih načelih. Pogrešamo reda, natančnosti in varčnosti. Rak-rana so letoči dolгови, ki pomenijo neizplačilo po zakonu in državnem proračunu odobrenih kreditov in neizplačilo dolgov, katere so napravili posamezni ministri. Nikdar se ne navede višina teh dolgov. Oni se ne zmanjšujejo, marveč od dne do dne naraščajo. Težko gospodarsko krizo so povzročili pretirani davki in druge državne dajatve. Splošna želja vseh gospodarskih

krogov je, da se znižajo državna bremena. Vlada je že leta 1926 sprejela nove carine, pa jih še dosedaj ni predložila narodni skupščini. Vlada odlašala predložitev tega zakona. Poslanec zahteva, da prideta tudi ta dva zakona pred narodno skupščino, da bi se s tem olajšala bremena. Takoj je treba izdelati kaster, kjer ga še ni, in izenačiti davčno službo v celi državi. Zahteva spremembo zakona o takšah in zakona o državnem računovodstvu. Obljube ne pomagajo, marveč je treba takoj na delo. Tudi letos se je proračun predložil brez računskih zaključkov za preteklo leto, dasi ravno je to protustavno. Brez računskih zaključkov je redno budžetiranje nemogoče. Proračun finančnega ministrstva se je baje reducirail, v resnici se je pa povečal za 40 milijonov, ker se je iz proračunov finančnega ministra preneslo v druge resore nad 150 milijonov dinarjev. Nato govori o pritožbah poslovanja monopolne uprave. Pritožujejo se sadilci tobaka, delavci v tobačnih tovarnah in konzumenti monopolskih predmetov. Zahteva temeljite reforme monopolne uprave in ukinitvev monopola za sol, petrolej in žgalice, kar se je ponovno obljubilo. V vseh državnih gospodarskih podjetjih je državno gospodarstvo slabo, zato zahteva komercializacije vseh teh podjetij, da se vzamejo iz državnih rok. Poslanec opozarja na zapostavljanje uradnikov finančne stroke v Sloveniji. Prejšnji finančni minister dr. Perić je v tem pogledu nekaj zboljšal, glavne krivice pa so ostale. Zato zahteva, da se vse krivice popravijo in da se

čimprej izvršijo napredovanja in imenovanja v smislu predlogov delegacije v Ljubljani.

V istem smislu je govoril poslanec Sečurov. Nato je poslanec

Smodej

najprej odgovarjal radikala Gavriloviču, ki je dokazoval, da imamo okrog 60.000 upokojencev, da je treba pokojnine revidirati. Varčevati da je treba tudi pri vseučilišču, češ, da finančna moč naše države ne prenese treh vseučilišč. Poslanec Smodej najprej ugotovi, da je vladna večina sama zakrivila preobremenitev s pokojninami, ker je v prejšnjih letih nesmiselno reducirala, na reducirana mesta pa je sprejela še več ljudi v službo. Naši upokojenci imajo pravico do pokojnine, ker so velik del življenja delali v državni službi. Posebno govori o kronskih upokojencih, njihovih bednih plačah in o sramotnih provizijah, ki jih prejemale provizionisti v tobačnih delavnicah. Kritizira monopolno upravo, ki se ne ozira na bedo teh upokojencev. Kritizira neenako postopanje monopolne uprave pri preveščah profesionalnih uslužbencev tobačne tovarne v Sloveniji in v Srbiji. Zahteva poprave in pravilnik za plačilni sistem uslužbencev v tobačni tovarni. Monopolska uprava ima nad 2 milijardi dohodkov. Mora se ozirati na delavce, ne pa samo dajati masne tantjeme upravnim svetnikom! Monopolski izdelki vseh vrst so predragi, zlasti tisti, ki so najbolj potrebni za prebivalstvo: sol, petrolej, žgalice. Visoko ceno soli občitajo zlasti kmetje. Čeprav je naša država agrarna, vendar ne proizvaja živinske soli, tako da morajo uporabljati drago sol. Kritizira postopanje carinikov, ki s počasnim delom dražijo blago. Zahteva preiskave o vseh pritožbah in zboljšave. Končno se pritožuje nad strankarskim postopanjem pri sprejemanju v službo k finančni kontroli in zahteva remediure.

Glede vseučilišč ugotovi poslanec, da finančne ne obtežuje toliko dejstvo, da imamo trije vseučilišči, ki so z ozirom na potrebo dobro kvalificiranih uradnikov in zaostale prosvete v naši državi zelo potrebna, marveč da obtežuje finance neracionalno gospodarstvo. Potrebna nam je boljša uprava, ne pa, da se razmetava državni denar. Samo v enem letu se je dovolilo za belgrajsko vseučilišče 100 milijonov za novo zgradbo vseučilišča, na drugi strani pa se varčuje z ukinitvijo medicinske fakultete v Ljubljani, za katero se je dala vsota pol milijona dinarjev. Glede obstoja slovenskega vseučilišča v Ljubljani ne dopuščamo nobene debate. Vsak poskus v tej smeri bi zadela na odločen nastop strnjenih vrst slovenskega naroda. Najvišji zavod bomo vedeli varovati z vsemi sredstvi, ki so nam na razpolago. Nato dokazuje, kako se razmetava denar po bolnicah v Srbiji, kjer se gospodari kakor svinja z mehoma. Na eni strani takšno postopanje, na drugi strani napad na narodne interese slovenskega naroda! Izjavlja da bo glasoval proti.

Finančni minister

je odgovarjal na opombe in obljubil, da bo delal s finančnim odborom in da ga bo vedno obveščal o vseh spremembah v svojem resoru. Tekom prihodnjega leta bo v finančni stroki na podlagi finančnega zakona izvedel reorganizacijo. Zaključna računi za leto 1923 so že gotovi. Za leto 1924 in 1925 se nadeja, da bodo gotovi do aprila. O kaznih monopolne uprave je mnenja, da so predrakonične in bo gledal, da se spremenijo. Govorec o Blairovem posojilu pravi, da je treba tujemu kapitalu odpreti vrata v našo državo. Za valutno reformo še niso ustvarjeni vsi pogoji. On stoji na principu deatizacije. Država naj se ne peča z gospodarskimi špekulacijami.

Nato se je proračun sprejel.

Proračun rezervnih kreditov.

K proračunu rezervnih kreditov je govoril poslanec Pušenjak. Kritiziral je povišanje postavk in zahteval pojasnila, kako misli vlada financirati oblasne skupščine in kako misli to stvar izvesti. Po zakonu o oblastnih skupščinah mora država prispevati 15% in obenem opozarja na prejšnji sistem deželnih doklad. Finančni minister je nato odgovarjal, da vlada to zadevo študira in da bo v par dneh na jasnem.

Vladna večina je nato proračun sprejela. Prihodnja seja bo jutri ob pol 9. uri. V pravico pridejo državni dohodki.

Svetovna marka: Centre de rose
Bourjois — Paris

Velike izpremembe v območju poštne ravnateljstva za Slovenijo.

Belgrad, 26. jan. (Izv.) V zvezi z izjavo poštne ministra Superine o priliki debate o razmerah pri ljubljanskem poštne ravnateljstvu, je danes izšel ukaz, s katerim se vpo-kojuje: dr. Rutar, ravnatelj poštne hranilnice v Ljubljani, in Rozman, uradnik poštne hranilnice, dalje tudi dr. Fran Pavlič, pomočnik glavnega ravnatelja poštne hranilnice v Beogradu, in dr. Pelz, glavni tajnik poštne hranilnice v Beogradu. Kakor smo zvedeli, namerava poštni minister vpe-
ljati najstrožje preiskavo glede drugih nered-
nosti, ki jih je o poslovanju pri poštne ravnateljstvu navedel poslanec Smodej. Izvemo
tudi, da je poštni uradnik v Brežcah Albin
Lichteneker premeščen v Subotico in
inspektor poštne hranilnice v Ljubljani Zdrav-
ko Simončič k poštne hranilnici v Saraje-
vo, dočim je Matko Róthl, tajnik poštne-
ga ravnateljstva v Ljubljani na lasno pro-
šnjo upokojen.

G. inž. Marij Osana, načelnik telefon-
skega in brzojavnega oddelka poštne mini-
strstva je napredoval iz 4. skupine v 3. sku-
pino I. kategorije.

Seja narodne skupščine.

Belgrad, 26. jan. (Izv.) Današnja seja na-
rodne skupščine se je pričela ob 11. Predsed-
nik je sporočil, da pride na Kumanudjevo
mesto poslanec Dugović, na Pašičevo pa po-
slanec Grgin. Nato je skupščina izvolila dva
odborna za proučevanje ljudskošolskega in
srednješolskega zakona. V odboru za ljudsko-
šolski zakon je dr. Kulovec, v odboru za
srednješolski zakon pa poslanec Sušnik.
Prihodnja seja narodne skupščine bo radi pro-
slave sv. Save v petek popoldne. Na dnevnem
redu je izvolitev dveh članov v upravni odbor
za vojno odškodnino in poročilo odbora za
prošnje in pritožbe.

Pravosodni minister zahteva, da se izroč-
e sodišču narodni poslanci: Mirko Račan vsled
tožbe po § 52 tiskovnega zakona, dr. Gregor
Žerjav vsled žalitve in klevete, Vasilije Trbič
vsled §§ 229 in 851 k. z., Franjo Zebot po § 54
tiskovnega zakona, Dragotin Kovačević po § 52
tiskovnega zakona, Babič Anton § 42 k. z., dr.
Žerjav po § 52 k. z., dr. Jovan Radičević
§ 488 k. z., Šerif Bajram § 250 k. z. in § 1 za-
kona o zaščiti države.

Razprava o zakonu o osredni upravi.

Bodoče ministristvo za zdravstvo in socialno
skrbstvo. — Nekateri umešne izpremembe.
— Značilen poizkus okrniti parlamentarno
demokracijo.

Belgrad, 26. januarja. (Izv.) Popoldne je
zakonodajni odbor nadaljeval razpravo o za-
konu o osrednji upravi. Pri razpravi o delo-
krogu novega ministristva za zdravstvo in so-
cialno skrbstvo, se je razvila živahna debata
o amandementih in predlogih poslanca Go-
sara. Med debato se je sprejel predlog, da
spada v delokrog tega ministristva tudi nad-
zorstvo nad rudarskimi bratovskimi skladni-
cami. Nadalje se odpravi nekatere pomanj-
kljivosti. Tako se delokrog inspekcij dela in
delavskega zavarovanja vseh vrst organizira
tudi za slučaj breposelnosti in drugih slučajev.

Zanimiva je debata pri členu 4, ki govori
o imenovanju predsednika vlade in posamez-
nih ministrov. K temu členu je stavil spremi-
njevalni predlog dr. Laza Marković. Po njego-
vem predlogu bi imel kralj pravico imeno-
vati tako predsednika kakor posamezne mi-
nistre. Proti njegovemu predlogu je nastopil
dr. Polić ki je dokazal, da bi bile takšne pre-
rogative drugega ustavnega činitelja izrazito
proti parlamentarnim načelom, ki jih zagru-
ra prvi člen ustave. Po dolgi debati je Marko-
vičev predlog propadel, ker so proti predlogu
glasovali vsi poslanci, razen predlagatelja.

Anketni odbor.

Belgrad, 26. januarja. (Izv.) Anketni od-
bor, ki po krivdi vladne večine že od 3. de-
cembra ni več delal, je imel danes sejo. Na
dnevnem redu je bila zadeva Rade Pašića.
Med poslance se je razdelilo poročilo radika-
lov, ki ga je izdelal Ranko Trifunović. Dolgo
je 162 strani. Naveja posamezna dejstva in ča-
sopni pregled snovi. Predloga za narodno
skupščino še ni. Zato se je pričela debata o
poročilu, zlasti o tem, kakšen predlog naj se
stavi narodni skupščini. Vsekakor izgleda, da
je vladna večina mnenja, da se naj bi proti
posameznim ministrom ne postopalo, marveč
samo proti nekaterim podrejenim uradnikom.
Prave slike o tem ni, ker sta govorila samo
Trifunović in samostojni demokrat Popović.
Prihodnja seja bo jutri dopoldne.

Nemški nacionalci popuščajo.

v Berlin, 26. januarja. (Izv.) Glede poga-
janj za sestavo nove vlade tekom današnjega
dopoldneva piše »Vossische Zeitung«, da so
nemški nacionalci že popuščili glede zahteva-
ne zaveze in pristanka na »zaščito republike«
in pa na državne barve.

Dr. Beneš o zunanjepolitičnem položaju.

Praga, 26. jan. V večerajši seji zunanje-
ga odseka češkoslovaškega senata je odgo-
varjal zunanji minister dr. Beneš na razna
vprašanja senatorjev. Pri tem se je dotaknil
tudi

Male antante

in rekel med drugim: Pogodbe, ki so jih skle-
nile med seboj države Male antante, izključ-
jejo vso pogodbo, ki bi po svoji naravi na-
sprotovala tem pogodbam. Na drugi strani pa
imajo člani Male antante v vprašanih, ki in-
tereso Male antante ne tangirajo, popolno
svebodo. V tem je ravno trdni temelj Male
antante.

O Bethlenovem potovanju v Rim

je rekel dr. Beneš, da ne more imeti n. h. e. ni-
proti temu, ako sklene današnja Ogrska z
Italijo dogovor, ki obsega realne interese, ka-
kor n. pr. dogovor glede jadranske plovbe.
Bojazen, da bi utegnila Italija z Ogrsko skle-

niti pogodbo, ki bi bila naperjena proti kak-
drug državi, je odveč. Z Italijo imamo pogod-
bo o prijateljskem sodelovanju, a vrh tega je
Italija enako interesirana na tem, da se spo-
raume z nami kakor z Ogrsko, Romunijo in
Jugoslavijo. Mirno moremo iti preko vseh po-
liti nih kombinacij na dnevi red in preso-
jati stvari realno brez vsake bojani.

Vsekakor pa ni nobenega dvoma — je
nadaljeval dr. Beneš — da dejansko obstaja
neka

mednarodna nervoznost in kriza,

ki jo moramo pozorno zasledovati, ker nast-
jajo velike stvari redno iz malih stvari. Med-
narodna vznemirjenost je vedno znamenje
stvari, ki imajo dalekosežno ozadje.

Glede Sovjetske Rusije je rekel
dr. Beneš, da se češkoslovaško stališče na-
sproti njej ni v ničemer izpremenilo. — Z
Vatikanom se ne vrše nikaka pogajanja za
konkordat.

Italijansko-albanski pakt

Rim, 26. jan. V ponedeljek zvečer sta
Mussolini in albanski poslanik v palači Chigi
zamenjala ratifikacijske listine italijansko-al-
banske pogodbe, pri čemer je došlo do novih
prijateljskih ijav.

Ahmed beg Zogu o svojih načrtih.

Rim, 26. jan. »Giornale d'Italia« objavlja
pogovor svojega poročevalca z Ahmedom Zo-
gujem. Ahmed beg je rekel med drugim: »Ita-
lija in Al'anija sta dve sosedni deželi in mo-
rata biti prijatelji. Altanci smo Latinci. Ita-
liji so v Albaniji vrata odprta za njeno go-
sposodarsko ekspanzijo, a Albanija se nadeja
od nje svoje o. nove. — Živo želim, da se vr-
nem v Rim, kjer sem že bil štiri mesece. Le-
pota velikega Rima me je navdihnila, da sem
izbral najslavnejšega italijanskega arhitekta
Amedea Brasinija, da mi nariše nov načrt
za Tirano. Upam, da bom v teku časa s po-
močjo Brasinjeve umetnosti izpremenil Ti-
rano v eno najlepših prestolnic na Balkanu.«

Položaj na Kitajskem.

v London, 26. januarja. (Izv.) Reuterjev
biro poroča iz Honghonga, da je položaj v Kan-
tonu tak, da je odhod misijonarjev priporo-
ljiv. Zaenkrat se pričakuje prihod beguncev
v Honghang.

v Shanghai, 26. januarja. (Izv.) Reuterjev
biro piše, da so vesti o porazu šanghajskega
maršala Sun-Cuan-fanga v Cekiangu neres-
nične.

v London, 26. januarja. (Izv.) »Chicago
Tribune« prinaša poročilo svojega posebnega
poročevalca iz Shanghaija, da je sprito ang-
lskih bojnih priprav na Kitajskem izjavil ge-
neral Tanhankiang, sin maršala Cangeolina
na severu, da bo Anglija za slučaj, da bo ho-
tele nastopiti proti Kitajski s silo, zadelala na
skupen odpor kitajskega severa in juga. Če
meni Anglija, da bo zadržala Kitajski vrat,
se jako moti.

Izjave belgrajskega nemškega poslanika Olshausena.

Belgrajsko »Vreme« objavlja pogovor
svojega urednika z nemškim poslanikom Ol-
shausenom, ki se pravkar odpravilja v Berlin,
da poroča o razvoju prijateljskih odnosov
med Jugoslavijo in Nemčijo. Poslanik je pre-
vsem izrazil svoje zadovoljstvo, da je naša
vlada izročila zgradbo pančevskega mestu
nemški industriji. Z gospodarskega stališča
sicer to ni bogve kakšna pridobitev za Nem-
čijo, ker poje glavni del na račun reparacij,
pač pa je to važno z višjih vidikov. Pančev-
ski mest bo prometni objekt evropskega po-
mena. Zato smatra nemška industrija naroč-
bo tega dela kot znamenit znak zaupanja v
njeno sposobnost. »S političnega stališča je
pa ta sklep jugoslovanske vlade viden znak,
ki kaže na pravo zaupanje med Nemčijo in
kraljevino SHS. Priporočam, da se v nemški
nemški industriji z novim velikim donavskim
mestom v Jugoslaviji trajen spomenik. Nova
prometna pot med dosedaj ločenimi deli dr-
žave SHS bo koristila te države zelo uspešno
služila. To ji ni od srca želimo.«

—————

v Washington, 26. januarja. (Izv.) Senat
je sprejel predlog senatorja Robinsona, po
katerem naj se sporni odnosi med Mehiko
in Zedinjenimi državami rešujejo pri poseb-
nem razsodišču.

R. GARIBALDI GRE V LONDON.

v Pariz, 26. januarja. (Izv.) Ker ni prejel
Ricciotti Garibaldi zaprosenega potnega lista v
Ameriko, se je odločil, da se odpelje danes
zvečer v London.

POTNI LISTI NA ANGLEŠKEM ODPAVLJENI.

v London, 26. januarja. (Izv.) Ministrski
predsednik je odredil, da ne sme zunanje mi-
nistristvo izdajati nobenih polnih listov več za
inozemstvo. Odlej bodo obstojali še samo di-
plomatski pasi.

Beleške

△ Narodnost samostojnih demokratov. Sa-
mostojnodemokratski tisk žene strašen krik,
ker je v Mariboru bil skupno z ljudsko in ra-
dikalno stranko na gospodarski listi kot kan-
didat tudi Nemeč; isto tako smatrajo ti kristal-
nočisti narodnjaki za izdajstvo, ker so volili
Nemci v Celju skupno radikalno ljudsko listo.
Radi tega je zdaj severna meja v nevarnosti
in pruske piketiravbe se že svetlikajo na ob-
zorju. To pa ni nobeno narodno izdajstvo, da
so samostojni demokrati demokrati v Vojo-
dini kandidirali skupaj z Madjari in da je bil
v Debeli ači na samostojnodemokratski listi iz-
voljen prvobornik vovodinskih Madjarov Ja-
nos Mohacsy! Eljen Žerjav-bači!

△ Izdajstvo! Kaj je izdajstvo? Ali skupen
voliven nastop raznih političnih strank v korist
države in naroda, ali napadi z bombami na
politične predstavitelje? Kaj je huje škodovalo
Slovenem? Ali skupen nastop protidemokrat-
skih strank ali orjunaško melanje bomb na
hišo mariborskega župana, tako da je sloven-
ski poslanec moral govoriti o tej sramoti isto-
časno, ko je Srb imenoval Slovenijo edini ko-
šek Evrope v Jugoslaviji?

△ Kaj pa pri nas? »Obzor« poroča, da je
spliki veliki župan že odredil, da se skličejo
predsedniki strank, ki so dobili mandate pri
volitvah v oblastno skupščino, da se pripravi
vse potrebno za prvo sejo skupščine in je o
teh pripravah že tudi obvestil najstarejšega
poslanca, ki bo prvi seji predsedoval. Veliko
to ni, znamenje pa vendar, da se brigajo.
Kaj pa na Bleiweisovi cesti v Ljubljani?

△ Nemška vladna kriza in »Jutro«. Nem-
ci imajo vladno krizo, kar se dogaja redno po
vseh demokratičnih državah. Zunanji svet bi
rad videl, da bi novo vlado v Nemčiji sestavile
stranke leve ali vsaj središče. Nemci pa
imajo o sestavi svoje vlade svoje misli in se
prav zdi, da hočejo imeti topot »za inat« desni-
čarsko vlado, vsekakor s Centrom na čelu.
Centrum, ki je od Erzbergerja sem nositelj
mirovne in demokratične misli v Nemčiji, je
postavil svoje programatične točke in jih pre-
ložil strankam kot temelj, na katerem bi bil
pripravljen sodelovati odnosno voditi tudi novo
vlado. Desničarske stranke, ki imajo večino
in ki so se naveličale opozicije, kažejo veliko
veselje, da grede v vlado za vsako ceno tudi
za ceno Centromovega programa z Locarnom
in republiko in reformo v Reichswelri. Prav
verjetno je, da tega preloma s svojo dosedanj
politiko ne mislijo povsem od srca — pa kdaj
je še kdo komu v politiki hotel preiskovati
obisti glede njegovih misli! Saj se že z be-
sedami in dejanji ne dela prestrgo kaj šele z
mislimi. Kakor torej sedaj stoji stvar, je sko-
raj gotovo, da sestavi dr. Marx vlado z nem-
škimi nacionalci — med katerimi nikakor
niso vsi taki »zaturanci« reakcije, ki kakor
Westarp, kar bodi mimogrede povedano. Ka-
kšne sodeve bo rodila ta vladna kombinacija,
ni mogoče prorokovati. Na vsak način mislimo,
da Centrum že zasluži, da mu toliko zaupamo,
da ve, kaj dela in da bo v vsakem slučaju
znal ohraniti čisto svojo zrstavo in svojo zgo-
dovino. Stvar je pa ta, da imajo tudi v Nem-
čiji liberalci, ki se imenujejo — poleg par
drugih manjših skupin — Nemška ljudska
stranka. So središčarji in vladna stranka. Le-ti
so sedaj naenkrat postali ljubosumni na na-
cionalce in kakor je to navada — sumničijo
bodoči vladni par: nacionalce in Centrum
raznih grehov in slabih namenov. Pravijo, da
kujejo nacionalci in Centrum huđe nakane
proti »svoobodni misli« sklene se konkordat,
šola se poklerikali in bognavari kaj še vse
drugega. Centrum je izdal proti tem natolce-
vanjem ostro izjavo, v kateri pravi, da je vse
to zlobna izmišljotina, ki zastruplja politično
ozračje; odgovornost za posledice prepustja
povzročiteljem. Tako poročajo čisto objektivno
tudi avstrijski in češki liberalni listi. Se-
veda pa ne tako glasilo »druge najjačje stran-
ke v Sloveniji«, »Jutro«, kajpada »Jutro«, ki
je avtoriteta v poznanju mednarodnega kle-
rikalizma, izjavlja in ugotavlja, da je Cen-
trum ves njegov program le »gest« in slepilo
za volivce in da gre sedaj v vlado za konkord-
at in klerikalno šolo. Da dela to »na pritisk
Vatikana in visoke duhovščine« — skoro smo
zapisali: škola Jegliča — se ob sebi razume.
Vsake nadaljnje besede je škoda.

Najdeno človeško okostje.

Dne 25. januarja t. l. sta dva delavca v Kam-
niku pri kopanju gramota za cesto, in sicer pod
Starim gradom med Deisingerjevo hišo in novo-
trškim mostom našla komaj četrt metra pod po-
vršino okostje mrtveca. Okostje je že precej stroh-
nelo, vendar kaže vse, da ni ležalo v zemlji nad
trideset let. Zobje v spodnji čeljusti so vsi jako
dobro ohranjeni in manjka samo eden. Po tem bi
se dalo sklepati, da je okostje mladega človeka,
tako okrog tridesetih let. Da bi bil mrtvec zaka-
pan namenoma, morda od zlobinske roke, je malo
verjetno, ker leži mesto tik pri cesti, med hišami,
in je bilo okostje tako blizu površine. Možno pa bi
bilo, da je prinesel okostje s seboj kak majhen
zemeljski plaz s Starega gradu, kar bi se dalo skle-
pati že iz lege okostja samega. Če se morda pri
nadaljnem kopanju najde kak kovan denar, bi bilo
možno kaj natančnejšega ugotoviti. Za kako sodno
preiskavo pa bo stvar bržkone že zastarela in ne
bi mogla ničesar več doznati.

Gimn. ravnatelj v p. Fran Wiesthaler †.

Zgodilo se je, česar smo se v zadnjem času bali vsi, ki smo vedeli, kaj pomeni njegovo drago življenje za ugled slovenskega naroda pred znanstvenim svetom, urednika in spisovatelja velikega latinsko-slovenskega slovarja — ni več. Srčno je želel — samo to željo je še imel na svetu — videti to svoje življenjsko delo dokončano; ni čakal konca. Za leta 1914. je bil ogromni rokopolis za tisk pripravljen, a svetovna vojna je tiskanje onemogočila.

Med vojno je pokojnik rokopolis dan za dnem izpopolnjeval, a založnika ni mogel dobiti. Za vse druge slovenske šolske knjige je pred vojno bil deželni odbor kranjski pisateljske nagrade in tako omogočeval izdajanje knjig; le pri tej zadnji — seveda največji — šolski knjigi se je bil odbor ustrašil stroškov. Stvar se ni premaknila naprej. Tedaj pa se je nepričakovano našel velikodušen mecen: ljubljanski škof dr. Anton B. Jeglič se zglede svojega velikega prednika knezofka Antona Alojzija Wolfa (ki je s svojo gmotno podporo mogel izdati Ciglelova nemško-slovenskega in Pleteršnikovega slovensko-nemškega slovarja) dne 25. januarja leta 1918. — torej malo mesecev pred koncem vojne — nase vzel vse ogromne tiskarske stroške. Ko si je Jugoslovanska tiskarna nabavila potrebno tiskarsko gradivo (bilo je treba pet ali šest različnih vrst črk in raznih diakritičnih znamenj), je šlo delo v tisk. Junija leta 1921. so rokopolis pričeli staviti. Še niso bili zaposleni štirje staveli. Delalo se je torej s polno paro. Kdo je bil tega bolj vesel kakor pokojnik: ure in ure je presedel pri korekturi, v skrbi, da se ne bi delo niti za hip zaradi njega ustavilo. Kljub temu pa, da so dnevno širili miči stavile, je bilo prenehanje, da bo delo dokončano šele — leta 1927. Da je šlo torej vse po sreči, bi bil najnik vendarle videl svoj tridesletni trud z uspehom ovržen. V maju 1923, ko je škof dr. A. Jeglič obhajal 25. letnico svojega vladikovanja v ljubljanski škofiji, je že izšel prvi šteček slovarja (str. 352). Poln hvaležnosti se je tedaj pokojnik v (zakasnem) uvodu zahvalil gospodu škofu za toliko naklonjenost. Sam pa je bil prav priščno vesel, ko je »Čas tistega leta str. 162. nsl. (izpod peresa prof. dr. Fr. Jereta) prinesel zelo pohvalno oceno njegovega dela: zdaj je videl, da je delal v pravi smeri. — Naenkrat, sredi leta 1925, pa se je tiskarne moralo ustaviti: Prevzeli, ki je bil dotlej plačal še čez 400.000 Din, ni več zmagoval stroškov. Vroki so znani. Tisk velikega slovarja je bil dospel do besede *facilitas* (1008 strani), tisk manjšega slovarja pa do *externus* (504 str.). Lohko si mislimo, kako bridko je zadel neumorno delavnega slovarjevega urednika ta neprestovolni odmor; vedno pa je rokopolis še bilil in dopolnjeval (zlasti etimologijo po najnovejših virih) ter upal, da se tiskanje spet prične. Prijatelji smo se obrnili na razne strani za pomoč. Vedeli smo, da je treba hiteti, zakaj videli smo, da nam najnik vidno hira, in kdo drugi bo tako delo nadaljeval. In sedaj smo zvedeli, da je ravnatelj Wiesthaler včeraj jutri, 26. t. m. — vsled splošne onemoglosti umrl. Onemeli smo...

Rajnik je bil rojen leta 1819 v Celju; prišel je leta 1874. za profesorja na ljubljansko gimnazijo, kjer je deloval do leta 1883.; do leta 1883. ravnatelj gimnazije v Kranju, ki je tisto leto začelo prenehati; tedaj je postal ravnatelj nižje gimnazije v Ljubljani, nastanjen v Peelehenovski ulici; ostal je temu zavodu ravnatelj tudi, ko se je izpopolnil z višjimi razredi in se preselil na Poljane. Po 35letnem službovanju kot vladni svetnik je stopil v pokoj.

Ravnatelj Wiesthaler je bil očiščen znanstvenik, pisal je celo vrsto razprav in nekaj izvrstnih šolskih knjig. Prišel je pisati v Stritarjev Zven slike iz starorimske kulture; v Ljublj. Zvonu sta

zlasti znani njegovi razpravi »Volkodlak in vampir ter obširni življenjski »Dr. Jakob Zupan« (Lj. Zv. 1885), kjer smo prvič zvedeli vse polno zanimivih stvari o tem našem možu — Po naročilu Slovenske Matice je izdal V. Vodnika izbrane spise z znamenitim uvodom. Za gimnazije je spisal zelo dobre »Latinske vadbe« za I in II razred. — Parkrat je nastopil kot govornik: že leta 1876. kot predavatelj v bivši ljubljanski štalnici, zlasti dne 30. junija leta 1889. ob odkritju Vodnikovega spomenika v Ljubljani. Njegovo slovarsko in življenjsko delo, katero je pričel leta 1895., smo zgoraj opisali.

Svoje najplodovitejše, najlepše delo pa je rajnik vršil v šoli: bil je vzoren učitelj, vester ravnatelj, vedno v delavnosti, ljudomilost in pravičnostni zglede učencem in kolegom. Njegov pouk, združen z vzgojanjem (bil je vedno kot razrednik pravi oče razreda) je zapustil v vseh bivših učencih nagloblje sadoje. Njegovi učenci, ki so postali za njim profesorji, so bili uverjeni, da svojega poklica ne morejo lepše vršiti, kakor če skušajo posnemati

svojega nepozabnega profesorja Wiesthalerja.

Pokojnik je z mnogimi drugimi vred spadal med kronske upokojence. Ob skromni pokojnini seveda ni mogel živeti. Da bi si budo olajšal, je v tisti dobi iskal zasluzka. Solze so nam stopile v oči, ko smo zvedeli, da je mož, ki je 35 let bil profesor in ravnatelj, zaslužen za svoj narod kot malokateri, moral kakor kak reven dijak — poučevati kot inštruktor. Delil je usodo Dionizija ml., ki je bil najprej vladar v Sirakuzah in pokrovitelj Platonu, nazadnje pa živel kot reven šolnik v Kornitu. (Gl. Wiesthalerjev slovar s. v. Dionysius.)

Nepričakovano nas je zapustil Eno naš tolaži: videl je zadnja leta, da ima nekaj požrtvovalnih prijateljev, ki bi mu radi vse dali v svoji siromahinji. In to: delo njegovo ne bo ostalo porabljeno, našli se bodo možje, ki bodo to delo z veliko hvaležnostjo in pieteto nadaljevali v slavo slovenskega naroda, kateremu je rajnik liho in vztrajno služil.

Dnevne novice

★ † Tomaž Varl. Kakor smo poročali, je dne 24. januarja umrl v Kropi lapan v pokopu in »Alojzija Tomaž Varl, star 81 let. Pokojnik je bil rojen 12. decembra 1845 v Kropi in bil v mašnika posvečen 9. julija 1870. Služboval je samo kot lapan in sicer v Poljanah nad Škofjo Loko, v Sedražici, v Skocijanu pri Mokronogu in poslednjič na Raki od leta 1894 celih 37 let. Kot upokojenec je živel v Kropi. Pogreb je bil včeraj 26. januarja v Kropi. — N. p. v. m.

★ Duhovne vesti iz lavantinske škofije. Župnja St. Janj na Vinski gori je podeljena p. Matevžu Weßu decednemu župniku pri St. J. Šu na Korjeku, župnja sv. Peter na Krnski gori pa g. Alojziju Vrbnjaku, kaplanu na Dobrni pri Celu.

★ Iz našega srojnega šolstva. Nanovo se je uvel na naših realnih gimnazijah in realnih neobvezni pouk nemščine v I. in II. razredu, ki doslej ni bil dovoljen. S tem se je vsaj nekoliko p. pravila škoda, ki se je zgodila našemu srednjemu šolstvu pred dvema letoma, ko se je nemščina pričela stopnema sploh odpravljati iz nižje realne gimnazije in realne in n. bil niti neobvezi pouk nemščine dovoljen. Upamo, da je to samo prvi korak k popolni odvezi nemščine, kakor to predlaga n. pr. Wester v pravkar izšli knjigi »Kritika naše srednje šole«. Za nesialnost nemščine v našem šolstvu je značilno to, da se je nemščina, sredi šolskega leta odpravila kot obvezen predmet in sredi šolskega leta zopet uvel kot neobvezen predmet. Pri tem je pri popolni odvezi ponekod odrinila sredi šolskega leta neobvezi neobvezi predmete, n. pr. italijanščino zaradi pomanjkanja kreditov. To pa ni bilo umestno. Vzemimo, da bo naslednje šolsko leto pri nas neobvezni pouk italijanščine zopet dovoljen; ali naj potem učenci, ki so se letos učili italijanščine že širi mesce, zopet prično z osnovnimi pojmi?

★ Apostolstvo sv. Cirila in Metoda. Dne 1. februarja bo izšla prva številka novega časopisa: »Kraljevo božje«. To bo s. upno glasilo Apostolstva sv. Cirila in Metoda v Ljubljani in Eravščine sv. Cirila in Metoda v Mariboru; izdalo bo šestkrat na leto; naročnina 10 Din za celo leto.

★ Čudno postopanje glavnega volivnega odbora. Na volišču Črnenšak, ki lež. med Sv. Urbanom in Bečenkem, je bil volivec Janžekovič vpisan v glavni volivni imenik, a v abecednem ga ni bilo. Na predlog samostojnih de. olarlov je glavni volivni odbor Janžekovičev glas proglasil kot neveljaven.

★ Grahovo zrno za SDS. Slovenske gorice so pri teh združnih volitvah manifestirale za SIS. Pri Sv. Jarju v Slovenskih goricah se je eden od volivcev počel z SDS in spustil v to s. r. njico mesto volivne kroglice — gra-

hovo zrno, ki je ostalo čisto osamljeno v skrinjici. Pri gl. vsem volivnem odboru v Mariboru je sp. ril g. dr. Lipold to grahovo zrno v razgovor in zahteval, da se prizna ta glas kot veljavno oddan za SDS. Odbor je pritril dr. »bodo vemu predlogu in tako je pri Sv. Jarju v Slov. n. h. goricah eno grahovo zrno pripomoglo SDS do čnega glasu.

★ Volivni iril iz Smarjete (okraj Krško): SLS 2/2, SKS 85, SDS 10, Socialisti 1/3, socialisti 1/2.

★ Jugoslovanska Matica je zasnovana kot nadstnikarska narodna institucija. Radi tega jo po. pirjo tudi naši somišljeniki. Zednje čase pa op. amo, da čed. lebolj razodeva svojo svobodomiselnost in de. no podlago. Višek je njen znač. lulletin, ki ga ra. pošilja vsem listom in kjer vrleta v poročilo o papeževem pismu glade Ball le opazke, katere razodevajo čitno sovražnost proti poglavarju katoliške cerkve: da se papež kesa v nacionalizmu z Musolinijem, da Slovanov v Italij. ne po. zna etc. — Mi se z Jugoslovansko Matiko ne bomo glede tega čisto nič prerekli, ampak jo le prosimo, naj v ame na znanje, da doslej ne bomo absolutno ničesar ved. pri. našali, kar prihaja od n. e niti kar se nanjo nanaša, ampak jo bomo od danes naprej popolnoma ignorirali. Če to komu ni prav, pa naj prime za ušesa v d. slovo, oziroma predsednika tega društva. Kader se bo vodstvo zopet poslavilo na stališče popolne korektnosti, nepristranosti in spo. šovanja verskih čustev katoličanov, bomo pa svoj s. l. p. seveda revidirali.

★ Elektrotehniška podjetje sprejme abs. lvenia strokovne šole za elektrotehniko. Naslov se izve v upravi pod št. 571.

★ Strokovni učitelj za kovaštvo. Na Tehniški srednji šol. v Ljubljani potrebuje strokovnega učitelja za kovaštvo. Relektantje naj se j. vijo do 10. februarja pri šolskem ravnateljstvu.

★ ITO — zobna pasta najboljša.

★ Orožje, lovške potrebščine in vsa popravila orožja najceneje pri puškarju F. K. Kaiser, Ljubljana.

Ljubljana

○ »Ljubljana« ima nocoj ob 8 skupno pevsko vrojo. Ker je društvo tik pred obveznim na topi je udeležba za vse člane pevskega zbora strogo obvezna! — Pevovalci.

○ Ijudski oder v Ljubljani vprizori v nedelo 30. januarja ob 3 popoldne igro »Haniče p. t. v nebesa«.

○ Ciklus umetniško-zgodovinskih predav. varj bo danes v četrtke 27. januarja ob 6 zvečer v univerzitetni zbornici za. ljužil dr. Fran Sele. Predmet: Zgodovina pohištva od rene-

sance do danes. Ogled pohištva bo v Narodnem muzeju v soboto popoldne ob 3.

○ Angleški tečaj za duhovnike v ljublj. kem senenšču bo mesto v torek v ponedeljek 31. januarja ob tričetrti na šest.

○ Svet slušateljev ljubljanske univerze skl. uje ta danes ob 3 popoldne v vsenliški avli skupščino akademske mladine, da man. fe. tira za pravice naše univerze in slušateljev. Dolžnost vsakega akademika je, da se zborovanja udeležil!

○ Smrtna kosa. Sinoči je umrl v splošni bolnici v Ljubljani g. Franc Krušič, magistratni uradnik in vojni invalid. Naj v miru poči a!

○ Akademsko društvo »Treznost« ima redni sešatek v petek 28. januarja ob tričetrti na 15 (univerza, fakonska dvorana) — brez običajnega akademskega četrta! Predava. brat dr. Mikič o svojem propagandnem potovanju po Jugoslaviji (nadaljevanje).

○ Geografsko društvo v Ljubljani vabi vse geografe in prijatelje geografije na svoj rečni obni. bor, ki se bo vršil v petek 28. januarja ob pol 6 zvečer v prostorih geografskega instituta univerze (II. nadstropje). — Dnevni red običajen. Pri slučajnostih se bomo pogovarili glede udeležbe na II. kongresu slovenskih geografov na Poljskem.

○ Slovensko planinsko društvo opozarja ponovno vse prijatelje planinstva in svoje člane, da se vrši danes točno ob osmih zvečer predavan. e o Velebitu v Mestnem domu. Predava. na kolji poznavelec Velebita, član HPD g. Poljak iz Zagreba.

○ Službeno premeščen. Inspektor finančne kontrole I. razreda, šef okrajne uprave Ljubljana I, g. Mihael A. man je dedeljen na službovanje f. n. n. nemu okrajnemu ravnateljstvu v Ljubljani.

○ Prijava psov. Lastniki in rejniki psov se ponovno opozarja, da je do 31. januarja prijaviti popisovalnemu uradu mestnega magistrata ljubljanskega, Mestni trg 2, II. vrata št. 46, brez izjeme vse pse, tudi pse čuvaje in mladice, ki se naba. jajo na ozemlju mestne občine ljubljanske, ne izvemši Barja in Sp. Šiške, ter p. a. ati pasjo takso za leto 1927 v znesku 100 Din. Zamudnikom se bo s. 1. februarjem zaračunavala pasja taksa v dvojnem zneku, na kar se lastniki psov posebno opozarja.

○ Namočena polenovka pri Fran Kham.

○ Policijska kronika. Aretirane so bile štiri osebe in sicer ena radi postopaštva, ena radi prepea in ena radi tatvine obleke. Daje je aretiran neki komunist, pri katerem so našli več komunistične literature. Policija beleži tatvino 22 lat, vrednih 600 Din, last gospe Marije Rutar. Neka služkinja je ovađena, ker je utradla svoj gospodinj nekaj moke. Daje je prijavljena neka zvito izvršena sleparia. Policija beleži večje število razgrajanj, izgradov in kaljenja nočnega miru.

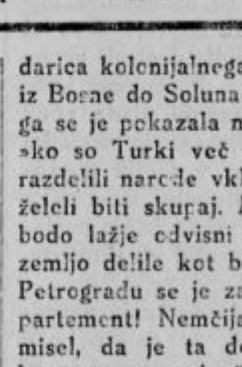
Maribor

□ Celokupno mariborsko orlovstvo priredi na praznik sv. Jožefa, to je 19. marca, veliko slavnostno telovadno akademijo v Gützovi dvorani. Prosimo vsa naša društva v Mariboru in bližnji okolici, da se blagohotno oz. rajo na to prireditel. — Odbor mariborskega orlovskega okrožja.

□ I. redna seja mestnega občinskega sveta mariborskega se vrši v petek 28. januarja

Brezolajčne uzorce

od
INDIAN
paste
za čevlje
dobite
v vsaki trgovini

Dr. Campa:

Wendel o novem Balkanu v novi Evropi.

V soboto zvečer je predaval v Berlinu v veliki dvorani tivše pruske gosposke zbornice ob navzočnosti našega berlinskega poslanca Dr. Smolake, posl. svetnika dr. Mihajloviča, posl. tajnika dr. Perneta, bolgarskega atašee dr. Hristova, jugoslovanske berlinske kolonije in številne socialistične mladine g. Herman Wendel o problemu novega Balkana v novi Evropi. Predavanje je bilo dogodek. Wendel je izšel iz stališča, da je nova Evropa za nemški narod tako j. sen, da samo ob sebi razumljiv pojem, kar se pa o Balkanu ne more reči. Nemškemu narodu se ob besedi Balkan še vedno va. i dim pred očmi, mu rožlja orožje, a njegovega problema ne pozna. V Goethejevem Feustu govori meščan o »vojskujočih se narodih v Turčiji«, a ta govorica, ki se je širila po Evropi o prvi srbski vsaji in grški vojni ga ni niti toliko vznemirila, da bi ob pripovedovanju vzel pipo iz ust. Jakob Grimm, Humboldt, Goethe so se sicer učili srbsčine radi narodne pesmi, a ta krog je bil le ozek. Večje zanimanje med Nemci je vzbudila grška vojna, ko so se nemški pesniki navduševali za grško svobodo, ko se za domačo — niso smeli! Ko je Avstrija posegla v balkanski problem, je g. edal Nemec na to vprašanje skozi očala dvornega svetnika v avstrijskem zunan. jem ministrstvu

Nemški narod je nevednost o Balkanu krvavo plačal v letih 1914-18.

Wendel je nato prešel na geografski opis Balkana ter povdaril važnost bližnjih bodočih sosedov. Kot bi govoril kraljevič Marko je nato razložil vzrok, zakaj je dobil Balkan slabo ime v evropski politiki. Obratno bi bilo pričakovati: Grška je dala Evropi civilizacijo; antika je dala Aidiasa, Sokrata, Perikleja, ko so v Nemčiji pokrivali zemljo še pračozdovi. Tudi srednji vek ni tu v bistvu zaostajal za zapadno Evropo. Tedaj so bili ti narodi Nemčiji najbližji: rudarji v Srbiji Odkod torej slabo ime Balkana? Wendel je izšel iz letnice 1389, ko se je pisala za Balkan stoletna zgodovina, »ko so ti narodi izginili iz zgodovinske tabele«, »ko se je izpremenilo socialno lice«, pojav, ki se da danes v svoji učinkovitosti primerjati le z boljševizmom, ko je mesto narodov ostal le z boljševizmom, ko je mesto narodev pravice, varstva oropani kmetijski proletarec. A ko so na zapadu z odkritjem novih dežel, z renesanso, reformacijo, z napredkom mest in obrtništvom vstajali narodni novi vidiki, »ni niti sapica tega zapihljala v dežele polumesca«, kajti »Balkan je ležal v Aziji, le. no. ta se je polastila pod. o. nika in gospodarstva«. Klasičen vzgled nudi še danes Maceđnija: nizko skrite vasi so oddajene od prometnih sredstev, da se je »reza« lažje ubranil krutih izterjevalcev dekva. Barbari so cdirivali tudi senco kulture, knjiga tu ni imela prostora. Eno dobro stran pripisuje Wendel temu stanju: Tu ni bilo fevdalnega podložništva, ne

kanjanja pred baroni v nemškem smislu, pojava, ki ga niti danes ne more izgnati republikanska Nemčija iz svojih mej. Skupna usoda je rodila skupni duh, mladini kot iz pragozdov so stopili balkanski narodi v novo zgodovino!

Wendel je nato orisal začetek osvoboditve, gnili turški centralizem in zlasti spremembo naturalnega v denarno gospodarstvo, »ko je turški tiran hotel izmzgati čim največ, izvajal pritisk, a rodil tudi reakcijo«. 19. stoletje je »vstajenje brez zgledovinskih predov«. Zavedni kapital je silil v Bakun, z njim pa tudi zapadni duh. L. 1789. se je sklenila pogodba z Avstrijo, 1782. je plavala prva trgovska ladja po Donavi proti Balkanu. Narodi so se začeli spoznavati. Pribuda je prišla izven domačih mej, iz vrst balkanskih emigrantov. »Ko je tudi v Nemčiji junak sedanjih fašistov Friderik govoril in pisal le francosko in priznal, da je zmogel domačega jezika toliko kot njegov kočijaž«, ko je na Balkan začela prodirati ideja francoske revolucije in nemškega prosvitlenega veka.

Wendel je na podlagi statističnih podatkov zagovarjal svojo znano tezo, da je boj balkanskih narodov za osvoboditev v bistvu agrarna revolucija in to od prve srbske vstaje do konca svetovne vojne z največjimi agrarnimi zakoni. Drastično je orisal poseganje vlesil v balkanski problem: Benetk. Anglije, zlasti pa Avstrije, ki si je v dobi osvojevanja kolonij vtepla »poleg drugih nesmiselnih idej« e to neumnost v glavo, da je poklicana vla-

darica kolonijalnega Balkana z interesno sfero iz Borne do Soluna. Njena »dobrohotna« vlo. ga se je pokazala najbolj na kongresu l. 1878., »ko so Turki več dobili ko so hoteli« in so razdelili narode vkljub temu, da so od nekaj želeli biti skupaj. Majhni, slabi naj bodo, da bodo lažje odvisni od velikih! Velesile so to zemljo delile kot bi bila v Afriki ali Aziji in Petrogradu se je zanjio brigal — azijski departement! Nemčija si je vtepla še v glavo misel, da je ta dežela odjemalec »nemških knezov«, a največjo nevednost je pokazal »vno Bismarck, ko je dejal »da ves Balkan ni vreden kosti pomerskega grenadirja«, mne. nje, ki je stalo Nemčiji med vojno — 18.000 vojaških trupel v Srbiji, in ki je zavedlo Viljema poleg drugih tudi do te bedastoče, da je Balkan — lapaljal!

V nadaljnjem izvajanju je zapel Wendel visoko pesem zadnji osvoboditvi teh narodov, ko je stopila agrarna osvoboditev v nov stadij, ko se je morala izvesti celo v deželi »klasičnega, brutalnega veleposesstva«, v Romuniji agrarna reforma in ko je le Albanija ostala »Naturašchutzpark« fevdalizma. A tudi politična sprememba! Wendel je drastično opisal dosedanja način vlitiev z viškom nazornosti s trditvijo, »da pojem madžarski že sam ob sebi uničuje pojem volitev«. Na Balkanu pa danes tudi cigan na koledvoru z gajdo lahko trdi: Civis Balcanus sum! Razvila se je domača industrija. Samo v Romuniji se je iz petrolejske industrije izgnal tuj kapital od 91% na 39%! So pa res tudi težave. Dosedaj

ob 17 v mestni posvetovalnici. Dnevni red: Proračun za leto 1927.

□ Sami se tolčejo po zobeh. V občini Krčevina pri Mariboru so se vršle zadnje nedelje volitve po uradno potrjenem volivnem imeniku iz leta 1924, akoravno ima občina uradno potrjeni volivni imenik iz leta 1926. Voli ni komisijski je predsedoval zaveden samostojni demokrat dr. Mihalič, ki je še le ob 5 popoldne na zapisniku ugotovil, da se volitve niso vršile po pravem volivnem imeniku. Ta nepravilnost pri krčevinskih volitvah je v glavnem volivnem odboru ugriznila najbolj v živo SDSarje, akoravno so oni vse zakrivali. Dr. Lipold je predlagal odobro, naj se radi Krčevine razveljavijo volitve na celnem levem Dravskem bregu, ker SDS ni dobila nobenega mandata. Ta predlog je odbor razvrstil in nato je bil dr. Lipold nmenjen, naj se proglasijo vsi v Krčevini oddani glasovi kot neveljavni. Člani odbora so pa dr. Lipolda po- učili, da v tem slučaju bo SDS še bolj prisrčena. Končno je volivni odbor predložil upravnemu sodišču v Celju predlog, da se volitve v Krčevini razveljavijo in razpišejo za nedeljo nove po pravem volivnem imeniku. Tozadevno stališče upravnega sodišča še ni znano. Ako računa SDS, da bo iz Krčevine potegnili iz ponovnih volitev en mandat, se presneto moti. Če je v kaki občini pri volitvah kaka nerednost, potem jo gotovo zakrivi napredna gospoda!

□ Za volitve v Krčevini. Ako bo upravno sodišče v Celju razveljavilo po krivdi SDS nepravilno izvršene volitve v Krčevini in razpisalo nove, namerava SDS razdeliti med Krčevinarje nekaj onega denarja, katerega je prejela svoj čas od Slavenske benke v politične namene brez obveznosti polaganja računov.

□ Ljudska univerza v Mariboru. V ponedeljek je imel v Ljudski univerzi predavanje ravnatelj umetniške akademije v Zagrebu dr. Branko Senca, brat geografa in sin znanega hrvatskega književnika. Naj omenimo, da se je g. profesor posebno pohvalno izražal o našem slovenskem ljubljanskem arhitektu g. Plečniku, katerega načrte — žal še niso izpeljali — je navedel kot vzor za pravilno, fino, utno restavriranje starih spomenikov. Poudarjamo, da so trpeli vsi tisti, ki se niso poslužili tega izrednega duševnega užitka. Veliko šodo, Maribor je pokazal tokrat malo kulturne zrelosti. V Ljudski univerzi v Belgradu je znamenitega hrvatskega arheologa poslušalo 1200 ljudi — v Mariboru morda čemudrše!

□ V državnem otroškem zavetstvu v Strossmajerjevi ulici je bilo tekom 1926 sprejeto 62 otrok, izmed teh 41 dečkov in 21 deklic. Izstopilo je 26 otrok, od teh 18 dečkov in 8 deklic, tako da je bilo v zavodu koncem 1926 36 otrok, od teh 23 dečkov in 13 deklic.

□ Smuška tekma na Pohorju. V nedeljo 30. januarja bo na našem Pohorju posebno žilno. Jugoslovanska zimskosportna zveza je odredila oficijelni izlet vseh smučarjev na Pohorje, ki postaja čimdalje bolj priljubljen teren za vse smučarje. Prijavljenih je iz Ljubljane, Zgreda in Celja 50 smučarjev, udeležba pa bo na trž še številnejša. Ob tej priliki se vrši na Pohorju tudi prva smuška tekma na prvi Ruška koča—Mariborska koča. Pri Mariborski koči bo tega dne otvorena nova skakalnica ter se bo vršilo tekmovalje v skokih.

□ Karambol voznika in kolesarja. Na vogalu Kopališča in Tattenbachove ulice sta trčila skvaj Ivan Perlič, mesar in gostilničar iz Sv. Marjete ob Pesnici, ki se je vozil z enovprežnim vozom, in Martin Kocijan, čevljar

ni bilo močnega tretjega stanu, zato tudi ne izrazitega delavskega gibanja. Strokovno gibanje je po osvojitvi hitro narastlo, a potem tudi padlo. Zakaj ne gre naprej? Wendel je navajal: komunizem je tudi tu storil svoje, družabne razmere pa drugo. Parlament hoče spopriniti diktaturo. V Remuniji vlada »beli strah«. S padcem Stambolijskega je zavladal v Bolgariji meščanski teror, v Grčiji gospodari teror, a v Jugoslaviji je civilna in vojaška kamarila na delu, da poponoma izloči parlament iz življenja so se vzgnezili »špekulantje in goljufi«.

Wendel je nato obdelal vprašanje narodnih manjšin v teh državah, ki ima pekoče rane v Macedoniji, Besarabiji in drugod in ki ne bo preje rešeno, dokler se meje ne spreminjajo iz jarka v most medsebojnosti. Dva faktorja motita mir: Rusija, ki smatra Balkan kot najpriprotno bazo za pohod v svetovno revolucijo, ki čuva na Besarabijo, na bolgarsko vrnje, ki ma v III. internacionali odsek celo za Črno goro, in italijanski fašizem. Obu dneva: ko bo stopila Rusija na Besarabska in Italija na albanska tla, bosta črno zapisana v evropski zgodovini. Ali pa ni jamstva za mir? Wendel veruje vanj. Diktatura na Balkanu ima kratke noge in noben diktator še ni dočkal sivih las. Kmetse, delavske stranke so pacifistične, nečesto biti »Kanonenfutter«; mala antanta ima lasten obraz, a naravni razvoj na Balkanu bo nujno vedel do mednarodnega sporazuma. Črna gora je slika preteklosti, bivša balkanska zveza je slika bodočnosti. To zahteva železničar: moraš! Če pride do te zveze, bo en del vzgled drugemu, bo razvoj nujno zahteval demokracijo in novi, demokratični, 40 milijonski Balkan bo vzgled nove Evrope! Mladina je Wendelu navdušeno pri-jevala.

iz Voseka, ki se je peljal na kolesu. Kolesarja je udarec vrgel ob stran, dočim je prišlo kolo pod voz.

□ Na ulici se je zgrudila v nezavest Marija K. z Ruške ceste. V Ravlagovi ulici ji je postalo nenadoma slabo ter je omedlela. Poklican je bil rešilni oddelk, ki jo je z avtom prepeljal domov.

□ Z vrelo mlekom se je oparila kuharica Velike kavarne. Zdobila je tako težke poškodbe da so jo morali prepeljati v bolnico.

□ Vlomilec, ki so izvršili vlome v tovarno čok l de »Mirna« in v pisarno trgovine Sluga, je mariborska policija na sledu ter so ji znana imena. Vlomilec se zadržuje stalno v Avstriji, od česar delajo več ali manj posredne poteze v Maribor in okolico. Eden od njih je bil svoččasno celo uslužen v tovarni »Mirna«. Avstrijske oblasti imajo natančne podatke o njih ter bodo najbrž kmalu pod ključem. V Betnavskem gozdu so našli železno kladivo, katero so odnesli trgovcu Slugi iz pisarne. Blagajna je bila siloma odprta in prazna.

Celje

VOLIVCEM MESTA CELJE!

Ola tne volitve v Celju so končale s popolnim porazom SDS. Boj ni bil lahak. SDS je uporabila vsa mogoča sredstva, da doseže zmago. Toda volivci skupne liste so se odzvali močito in značajno ter dokazali na ta način, da jim je za pošteno gospodarsko in socialno delo.

Volivci! Za vaš možat nastop, hvala vam!

Dr. Alojz J. Gorican,

Anton Costnik,

odvetnik v Celju.

profesor v pokouju.

□ »Kreška mladina« vprižori v nedeljo 30. januarja, in na praznik 2. februarja, točno ob pol štiri popoldne v veliki dvorani »Narodnega doma« v Celju predstavo: »Graničarji ali nedolžna žrtve«, narodna igra s petjem in godbo v petih dejanjih in dveh spremembah. Med odmorji igra in spremlja vse pevske točke »Godbno društvo železnice« v Celju. Ker je zanimanje za to igro zelo veliko, zato si preskrbite vstopnice že v predprodaji v Slovenski tiskovni zadrugi, poleg Marijine cerkve v Celju.

□ Obratniška prireditve. Občeslovensko obratno društvo v Celju priredi v torek 1. februarja v prostorih Narodnega doma svojo vsakoletno obratno prireditev. Ob tej priliki se shajajo vsako leto vsi prijatelji obratništva. Raditega vabimo občinstvo, da se te prireditve polnoštevilno udeležijo.

Ptuj

□ Izjava. Nekaj dni pred volitvami je prineslo »Jutro« poročilo o shodu samostojnih demokratov v Borovcih pri Ptuj, katerega so se udeležili kot prireditelji dr. Salomon, Skaza in Ljubec iz Ptuja. Vsled te novice in pa, ker se je gospod Skaza Aleksander, uradnik Ljubljanske kreditne banke v Ptuj, ki se je tega shoda udeležil, hotel ali nehoti identificirati z mojo osebo, je nastalo med ljudstvom mnenje, da sem podpisani pomagal prireditelji samostojno demokratične shode na deželi. Izjavljam, da nimam z imenovanim gospodom nobene zveze in se nisem udeležil dotičnega shoda v Borovcih. — Skaza Ognjeslav, zadrugi poslovodja v Ptuj.

Ljubno ob Savinji

Redni občini zbor Katoliškega slovenskega prosvetnega društva se vrši dne 30. 1. m. po večer- nica v kaplaniji.

Kaplanja. V »Slovenec« smo brali, da prodajajo naši trški velemože kaplanijo. Mi pa pravimo, če hočejo kaplanijo prodati, jo morajo prej kupiti, ker kaplanija ni trška, ampak last ljubljanskega škofa.

Narodnikov »Glasnik« pravečnega Srca Jezusovega je pri nas 10. »Slovenec« je zelo razširjen. Na delo za katoliško časopisje!

Dopisi

Nekaj o žirovskem demokratstvu.

V Zireh imamo dve nedelji zapored volitve. Preteklo redčelo smo volili za oblasno skupščino, prihodnjo, 30. 1. m., pa imamo občinske volitve. Naši demokrati so izrabili vsa sredstva, da si priborijo svoje glasove. Z denarjem ne štejejo. Neverjetno je, kaj se nam vse ne poroča iz žirovske volivne borbe! Skoro vsak večer se je hujšalo volivce, da jih obdržijo pri dobri volji, z gonjo proti papežu, škofu, duhovščini in cerkvi. Ti da vlažijo sedaj v Italiji, na Poljskem in v Španiji zato gre tam vse narobe. Tudi naše Jugoslavije da bo kmalu konec, če zmaga dr. Korčec. Ta namreč je pod »lone« škot pod papežem, a papež pa pod Mussolinijem, ki da je ukazal polom papeža v Ljubljani, naj drži dr. Korčec avtonomijo, da se Italijani najdejo polaste Slovenije... Mi mislimo, ko se enkrat snide oblasna skupščina, bo Poljanšek zelo priljubljena oseba pri svojih kolegih. V Zireh pa se bomo tisti teden oddaljili, ko bo skrbel Poljanšek v Ljubljani za zabavo. Z aprovizacijo med vojno so tudi šarili med volitvami. Na volivni lokal je bila nalepljena slika, ki kaže moža z vrečo moke. Tega pa Poljanšek ni povedal, da je bilo treba plačati za izjubo pri aprovizaciji, ki so jo vodili njegovi ljudje, 101.592 kron, poleg tega jih je pa še vladar tedaj popliral z letimi vsotami. Kaj pa, ko bi mi naslikali na občinsko hišo dobro znanega velmoža, kako se je oblekel z lepo obleko, darovano za žirovske poplavlence, svojo raztrgano pa dal v zbirko za poplavlence? — Ubogi poplavlenci! Tudi njih nesreči niso prizanesli! Če ne voliš z nami, ne dobiš podpore! Sedaj je jasno, zakaj so hoteli demokracijo, da bi se delite podpore za poplavlence neposredno pred volitvami v oblasno skupščino, minoli petek! Tudi je jasno, zakaj so dali klicati v nedeljo, na dan voliv, čeprav pomožni odbor za poplavlence tega ni dovolil, da pa sebo razdelil denar v sredo 27. 1. m., med oblasnimi in občinskimi volivci. O tej zadevi, ki pa še ni zaključena, bomo javnosti odkriti še prav zanimive stvari.

Glasove so plačevali z denarjem po 100 Din — več ali manj, kakor se jim je zdelo osebaj! Tudi s piščali! Po več dni so nekateri svoje ljudi nepretrgoma napajali s piščali. Kje so denar vzeli?

Elektrarna in občinske luči so tudi morale služiti za reklamo in agitacijo. V transparentih je bilo Poljanškovo ime in njegova skrinjica. Po volivce so topot poslali notri v Ljubljano šest do osem oseb, o katerih bi bilo zanimivo povedati, kje so imeli pravzaprav svojo volivno pravico.

In uspeh? Izmed 888 upravičenih volivcev je dobil Poljanšek 228 glasov. Kandidat v domačem kraju! To je prava pravcata nezaupnica! Prav radovedni smo, kolikoli volivceve reprezentira Poljanškova elektrarna v Zireh — in kaj ti k temu pravijo, da se je vzel njihov prvi poslovodja na tla med SLS v Ljubljani in radikali v Belgradu. Seveda, vse bo rešil dr. Zerjav, Poljanška, elektrarno in Zireh! Mi nimamo nič proti temu, magari gre potem vseh 888 Zirovcev s Poljanškom vred za dr. Zerjavom. Menda tožijo naš široki oklici, s katerim smo ljudi v Zireh opozorili pred nevarnostjo, ki preti ljudem v Zireh, ako bodo sledili v svoji nesreči Poljanšku politično, kakor so šli za to gospodarsko korifejo pri elektrarni. Nas bo le vze- lilo, da se po tolikih sumničljivih, natolcevanjih in krivdih sodbah slednjič izve resnica, kaj je prav za prav na celi zavrženi zadevi v Zireh, od katere je Poljanškovo semišljenik — žujte in strmitel! — prejel za en stiličen podpis 90.000 Din ali tri sto in šestdeset tisoč kron! In taki ljudje si drznejo čitati ljudem vojno aprovizacijo, ki je v Zireh točno funkcionirala, revežem zastoj dejala, občino rešila prejšnjih liberalnih dolgov in na robavanje bisleričnih oseb zahtevala od dr. Tavčarja sama strogo revizijo ter dobila častno rešitev! Mi bomo poskrbeli, da se bo komedija končno likvidirala povsem pravilno.

Ormož-Dobrava. Na Dobravi je umrl dne 12. decembra 1926, obče spoštovani posestnik Peter Hartman, ki je bolehal do maleda že eno leto. Rjani je bil goreč kristjan in zvesti pristaša Slovenske ljudske stranke, z eno besedo prava slovenska krščanska korenina. Vselej in povsod je nastopil in z verno delal, kjer je šlo svoje krščansko prepričanje pokazati. Pri ljubljani in spoštovan je bil ne le na Dobravi, ampak v celi ormoški fari in okolici Velika je bila njegova skrb za družino. Zauzimal je žaljubočo ženo, pridnega sina našega pristaša Matjaža in tri hčerke. Pogreb dne 14. decembra je pokazal njegovo priljubljenost v kraju in sosesčini. Rajnemu bo ohranjen časten spomin in žaljubi družini naše sožalje. Blagi Peter, počivaj v miru!

Svetina pri Celju. Kar so Svetinčani sklenili, so tudi storili, namreč v nedeljo dne 23. januarja. Imeli so na volišče na Kalobje dobre tri ure, v snegu in zametih, po strmih klancih in soteskah, pa so šli skupno od farne cerkve Sv. Ruperta po prvem opravilu, 63 mož, tako da so Kalobčani kar strmeli; vsi so glasovali za Ljudsko stranko. To so moške, da je lahko dr. Korčec pomoren na nje! — V soboto, dne 22. januarja smo spremljali k zadnjemu počitku na svetinsko pokopališče Mihaela Kneza, po dom. Kovača, domačinom in premožnim svetinskim romarjem dobro znanega dolgoletnega cerkvenega ključarja in mežnarja na Svetini. Bil je spoštovan in ugleden mož, delaven in skrben v domači družini, v občini in šoli, v cerkvi in povsod, kamor ga je klicala dolžnost in služba. Zato pa je bil tudi veličasten mrtvaški sredo na popolnoma zasneženi in zameteni Svetini, najboljši dokaz spoštovanja, ki ga je vrli Kovač pri vseh znanih užival. Domači župnik mu je ob odprtem grobu sregovoril zsluženo slovo! Sveti Ti večna luč, vrli krščanski slovenski mož! — Isti dan je bila na Svetini pokopana Marija Esth, omožena posestnika na Velkemu vrhu; v četrtke zjutraj je še bila zdrava. Sla iz hiše gledat vreme; ko se je vrnila v sobo, se je zvrnila in bila pri priti mrtva; začela je je kap. Bja je vrta, vzgledna krščanska žena. Počivaj v miru!

Pesmi v čast sv. Cirila in Metodu.

Let's praznujemo 1100 letnico rojstva slovanskega apostola sv. Cirila. Cerkvena proslava se bo pričela v nedeljo 13. februarja. Po naročilu ljubljanskega in mariborskega ordinariata naj se pri službi božji poje himna sv. Cirila in Metoda. Tudi pri drugih prireditvah se bodo pele himne v čast slovanskima apostoloma. Zato podajamo tukaj seznam skladb v čast sv. Cirila in Metoda.

1. Fran Gerbič: Slava sv. Cirilu in Metodu za mešani zbor (Lira Sionska 1866, list III). — 2. Isti: Sv. Ciril in Metod za moški zbor (Lira Sionska 1866, list III). — 3. Anton Foerster: Sv. Ciril in Metod I za mešani zbor (Kristjani, poje slavo zdi, Cerkveni Glasbenik 1882, VII in v Ceciliji II). — 4. Isti: Sv. Ciril in Metod II za moški zbor (Domovja luč, krasni dve, Cerkveni Glasbenik 1882, VII, v Ceciliji II ista pesem in napev za mešani zbor). — 5. Isti: Sv. Ciril in Metod (O sveta brata slavljenca) za mešani zbor. (Cerkveni Glasbenik 1901, št. 6. Ista skladba v Alževis Pesmarci sv. Mohorja. II. zv.). — 6. Fran Liszt: Sv. Ciril in Metod za moški zbor in orgle (Cerkveni Glasbenik 1890, št. 9). — 7. Ivan Zupan: Sv. Ciril in Metod za moški zbor (Cerkvene pesmi). — 8. Stanko Premrl: Sv. Ciril in Metod za moški zbor (Zbirka 20 svetniških pesmi). — 9. Isti: Himna v čast sv. Cirilu in Metodu za mešani in posebej moški zbor. Izdalo Apostolstvo sv. Cirila in Metoda. — 10. Isti: Sv. Ciril in Metod za en glas z orglami (Cerkveni Glasbenik 1922, XII). — 11. Fr. Jurkovič: Sv. Ciril in Metod za en glas z orglami (Premrlova Cerkvena pesmarica za mlad no). — 12. Karlo Adamič: Himna v čast sv. Cirila in Metodu za mešani zbor (Cerkveni Glasbenik 1919, VII—IX).

Sport

Jahalna šola Kola jahačev in vozačev v Ljubljani se prav lepo razvija in šteje že veliko članov, ki so z izrednim veseljem, užikom in navdušenjem udeležujejo pouka pod strokovnim vodstvom priznanega vestnega učitelja podpolkovnika g. Zorca. Doseženi uspehi vsakega posameznika so prav razveseljivi in se bo že v rani spomladani začelo z jahanjem na prostem in z izleti v ljubljansko okolico. Posebne hvale vredno je, da so naše ljubljanske dame v tako častnem številu zastopane in da so v tako kratki dobi dosegle naravnost odlične rezultate. Pouk se vrši temeljito in melodično. Razen jahanja v oddelku ima vsak učenec priko, da si na lonči uvrsti sedež in se izpopolni v svojem znanju. Jaha se trikrat na teden: v ponedeljek, sredo in petek od 4. do 6. ure popoldne. Konj je vedno dovolj na razpolago. Društvo rade volje sprejema nove članke in se bodo odprli novi oddelki, po potrebi tudi v terek, četitek in soboto od 4. do 6. ure popoldne. Prijave sprejema tajnik g. Knez Gosposvetska cesta 3.

TO SO SMUČARJI

Svoj čas smo poročali, da bodo štirje ruski smučarji Vasiljev, Dementjev in Nemuhin v Nemuhin smučali iz Moskve do Oslo na Norveškem. Praktično so hočeli preskusiti smučar ruskega izdelka. 2000 km dolga je njih pot, 1400 km imajo že za seboj, ostane še 600 km, od Stockholm do Oslo. V devetih dneh so prispeli iz Moskve do Leningrada, tri dni pod prejšnjim rekordom. Od tod v Helsinkis (Helsinki) na Finskem je šlo prav tako hitro naprej, 80 do 100 km na dan, največ 95. V Helsinkis so zamenjali ruske smučarje s finski, ki so tamšnjemu terenu bolj prikladne, in so smučali do mesta Abo. Od tam jih je prejel parnik v Stockholm. V Stockholm so samo prenočili in so odsmučali takoj drugo jutro naprej proti Oslo; jutri v petek mislijo priti tja. Nemuhin, 35 let star, je bil do leta 1923, najhitrejši ruski smučar; takrat je prevzel to čast Vasiljev, ki je star sedaj 25 let, Dementjev in Gavin sta tudi 25 let stara.

SPORTNE NOVICE.

Zopet presečenca. V boju za hockeysko evropsko prvenstvo je premagala Belgija Čečkoslovaško 2:0; porazen je bil torej tudi že drugi favorit. Nemčija si je izvojevala z zmago nad Poljsko 2:1 drugi uspeh. — 10 km je presmučal izborni večkratni finski prvak Raivio v 40:24.8, samo 4 desetinke sekunde za njim je bil Marti Lappalainen. 30 km je pa presmučal Raivio v 2:09:13 pred Saarinenom in M. Lappalainenom, ki sta porabila oba enako 2:12:38.

Senzacionalna vest prihaja iz Indije. Medicinac Mulerdži je pretekel 100 yadov v novem svetovnorekordnem času 9 sekund!! Če je to res, je Paddochov rekord zboljal za pol sekunde! Mladi Indijec goji sport dve leti in si je izvojeval doslej 40 kolajin in častnih daril.

Štiri nove nemške težkoteletske rekorde poročajo: Reinfrank (144 kg) polet z levega 75 kg in obojerno poteg 97.5 kg; Wagner (srednjateška teža) obojerno poteg 102 kg; Straßberger (čška teža) obojerno težno 112.5 kg. — Naknadno beremo, da je potegnil Haas v Marseille z desnico 80½ kg, ne 80 kg, torej nov svetovni rekord.

Pariski »Herald« poroča, da sta podpisala Tunney in Dempsey pri Texu Rickardu pogodbo za revanšni boj, ki naj se vrši na ameriški »delavski dan« — labor day —, to je prvi ponedeljek v septembru. Tunney bo dobil 750.000 dolarjev in del dohodkov, če bodo le-ti presegli določeno vsoto; Dempsey pa samo določene odstotke dohodkov. »Herald« pravi, da bo vzdržal svojo vest proti vsem demetijem, pa naj pridejo ti od Texa Rickarda samega.

Izpred sodišča

Obsojena radi zakona o zaščiti države. V torek, dne 25. 1. m. se je vršila pred tukajšnjim deželnim sodiščem razprava proti komunistični propagandi obdolženima novinarju Albertu Hlebecu in delavcu Francu Globočniku. Razpravi je predsedoval v. s. svetnik Mladič, državni pravdnik je bil dr. Mastnak, obtožena pa je branil dr. Lemež. Obtoženi Hlebec je naročil na naslov neke tukajšnje knjigarnice ruske časopise, kakor »Pravda« in »Piščevnik« ter razne komunistične brošure in literaturo, med drugimi tudi »Federation Balcanique«, ki je pri nas prepevovana. Globočnik pa je parkrat le knjige v knjigarni dvigal. Oba obtožena so branila, da nista imela namena širiti komunistično propagando. Albert Hlebec je bil obsojen na tri mesece ječe, Globočnik pa na dva meseca.

Polzvedovanje

Izgubilo se je zla'lo nalivno pero. Pošten najditelj se presi, da ga vrne v trafikko Šoukal (nasproti stolnici).

★ **Novo telefonske pristojbine.** II. Instalacijske pristojbine. Te pristojbine se ravno po kraju in naročniku ter znašajo od 1600 do 300 Din. Za sporedne postaje je instalacijska pristojbina tista, kakor za glavne, a za sporedni aparat 600 Din, ne glede na kategorijo kraja in naročnika. Pomožne centrale se instalirajo po lastni ceni. Kdor si sam nabavi in sam vzdrži pomožno centralo, ne plača ne instalacijskih stroškov ne pristojbine za vzdrževanje. Prvih pet skupin lahko plača instalacijsko pristojbino v dveh obrokih, in sicer prvi obrok pred instalacijo, drugga pa z naročnino za drugo polletje vred. Instalacijska namiznega telefona je za 160 Din držažja od stenskega. Naročnik ne more vzdrževati sam pomožne centrale, ki jo je dobil od države. — III. Pristojbine za medkrajevne telefonske pogovore. Za pogovor med kraji, ki niso oddaljeni več kakor 6 km zračne črte drug od druge, se ne plača nobena pristojbina. Za druge medkrajevne pogovore se plača od ednice (čas 3 minut) navadnega telefonskega pogovora naslednja pristojbina: v I. pesu 0,25 km zračne razdalje 5 Din; v II. pesu 25—50 km zračne razdalje 10 Din; v III. pesu 50—100 km zračne razdalje 15 Din; v IV. pesu 100—200 km zračne razdalje 20 Din; v V. pesu 200—400 km zračne razdalje 25 Din; v VI. pesu čez 400 km zračne razdalje 30 Din. Vsak naročnik, ki plača pavšalno pristojbino v znesku 1800 Din na leto ali pa po 150 Din na mesec, ima pravico, da vodi medkrajevne pogovore z vsemi kraji, kateri niso oddaljeni več kakor 25 km od centrale, pri kateri je on naročnik, ne da bi plačal za to še kako drugo pristojbino. Število pogovorov je neomejeno, njih trajanje pa je omejeno kakor pri drugih medkrajev- nych pogovorih. Ministrstvo je z odredbo št. 56.253 od 10. novembra 1926 polomilo: 1. da znaša pristojbina za položitev telefona na drugo zemljišče 30% nove instalacijske pristojbine. 2. Da se pristojbina 100 Din, ki se za namizni aparat računi več kakor za stenski, plača tudi tedaj, če zahteva naročnik, da se mu stenski aparat zamenja za namiznega, razen tega pa tudi še pristojbina 30 Din. 3. Da ostanejo vse druge telefonske pristojbine, katere v zgoraj odredbi niso omenjene, neizpremenjene.

RADIO potrebščine

v največji izbiri stalno v zalogi pri

FRANC BAR, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5 Tele. 407

Knjige in revije

»Slovenska krajina«, II. letnik, 1. števec. Vsebina: Naši mladinci, Ujedinjenje. — Rojstvo, Črni kos... Narek potuje. Veverici, V naših solah nekdanj in sedanj, Tinček položil, Iz preteklosti Slovkrajine. Tekoče zlato, Pokončevanje drevesnih škodljivcev, Dopisi, Matiček, Listnica uredništva, Za smeh, Zabavni kotiček. — List se naroča: Tiskarna E. Balkanyi, Dol. Lendava, in stane letno 10 Din.

Glasba

Vijoliński koncert Vaša Prihoda uživa danes največji umetniški sloves in vsi njegovi javljeni koncerti so že v naprej razprodani, teko ima na primer Ceh Prihoda na Dunaju skozi zadnje sezone vedno po 6 popolnoma nabitih svojih koncertov. Isto velja tudi v drugih mestih, pri nas predvsem o Zagrebu, kjer je umetnik zadnjih par let s'alen gost. V Ljubljani koncertira v četrtek dne 3. februarja v Unionski dvorani. Prve nauke v vijolini je dobil Prihoda pri svojem očetu, ki je imel lesto glasbeno šolo na Češkem ter jih dovršil pozneje v Pragi. Danes obzira glas enega največjih vijoliških virtuozov za obudovanja vredno in nepopisno tehniko. Za Ljubljano pomeni ta koncert prvovrstni glasbeni dogodek. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni.

To in ono

STOLP ZA ZAKONSKI MIR.

V neki švicarski kroniki so našli popisano, kako so se v srednjem veku vršile ločitve zakonov. Ob obali curiškega jezera je stal velik stolp. V ta stolp so za nekaj tednov zaprli vsak zakonski par, ki je izrazil željo po ločitvi. Občinska oblast je v stolpu priredila majhno, skromno sobico. Ureditev in oprema sobe je bila vsa preračunana na to, da si morata oba, ki sta zaprta, drug drugemu pomagati, se zblizati in končno pobotati. Bil je v sobi samo en stol, ena majhna mizica, ena postelja, imela sta samo en nož, ene vilice, eno žlico, en kozarec, en sam krožnik itd. Sploh vsa oprema je komaj zadoščala za eno osebo. V takih razmerah, med štirimi stenami sama po cele tedne sta zakonska morala govoriti med seboj, si pomagati pri jedi in povsod. Kronika pravi, da se je velika večina parov pobotala veliko prej, preden je potekel čas zapore. Kronika pravi dalje celo, da so bili zakoni, ki jih je utrdil ta stolp, potem srečni. Toda če sta pa zakonca tudi potem, ko sta prestala ta zapor, vztrajala v svoji zahtevi po ločitvi, so sodniki tej zahtevi takoj ugodili. Toda do tega je redko prišlo, ker se je »presejitve« v stolp izvršila javno, z gotovimi kričnimi ceremonijami, v pričo vsega ljudstva. Večina zakoncev je raje prenašala sitnost svojih zakonskih drugov, kot pa to sramoto.

Radio

PROGRAMI.

Zagreb 310, Breslau 322.6, Praga 348.9, Frankfurt a. M. 428.6, Brno 441.2, Langenberg 468.8, Berlin 483.9, Dunaj 517.2, Varšava 1015.

Četrtek 27. januarja:

Zagreb, 17 klavirski koncert. 20 tečaj rusčine. 20.30, 22 lahka glasba. — Breslau, 20.15 simfonični koncert (Beethoven). 22.15—23.30 lahka glasba. — Praga, 12.15, 16.30, 20 koncert. — Frankfurt, 13.30, 16.30 koncert (Mozart). 17.45 recitacija. 20.15 iz del Wilh. Buscha. — Brno, 19. F. Salten: »Grote« (komedija). 20 koncert (prenos iz Prage). — Langenberg, 20.15 večer Roberta Koppeta. — Berlin, 19.35 o sodobni drami. 20 dr. Heilfron: o aktualnih pravnih vprašanjih. 21, 22.30—24.30 lahka glasba. — Dunaj, 11, 16.15 koncert. 19.35 orkestralni koncert dunajskih filharmonikov pod vodstvom dr. Rich. Straussa. — Varšava, 17.30 nove knjige. 18, 20.30 do 22 koncert.

Petek 28. januarja:

Zagreb, 19.25 prenos opere. 23 o jugos. trgovski bilanci. — Breslau, 16.30 koncert. 20 opereta »Poštarica« (I. Jessel); prenos iz Berlina. — Praga, 12.15, 16.30 koncert. 19.15 Gounodov »Faust« (prenos iz Brna). — Frankfurt, 19.45 o napredku znanosti in tehniki. 20.15 Fr. Heibel: »Marija Magdalena« (družabna tragedija). — Brno, 19.15 »Faust«. — Langenberg, 16.30, 20.15 koncert. — Berlin, 20 opereta. 22.30—24.30 lahka glasba. — Dunaj, 11, 16.15 koncert. 19 francoski, 19.30 angleški tečaj.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani, dne 26. januarja 1927. Višina barometra 508.8 m

Opazovanja	Baro- meter	toplo- tota v C	Rel. vlaga v %	Veter in brzina v m	Oblač- nost 0—10	Vrsta padavin	Rajzla v mm	Rajzla v mm
Kraj	čas					ob opazovanju	v mm	dan
Ljubljana (dvorec)	7	774.6	0.2	81 NNE 0.5	10	meglono		2 -0.0
	8	775.1	0.3	80 NE 1	10			
	14	775.7	0.6	69 SE 1.5	10			
	21	776.0	0.6	64 NNE 0.5	10			
Maribor		775.2	-1.0	10 NW 5	92	megla		2 -1
Zagreb		775.1	1.0	78 E 3	10			1
Belgrad		774.5	0.0	83 ENE 1.5	6			2 -2
Sarajevo		773.5	4.0	86 mirno	10			-1 -5
Skopje		772.6	0.0	96 W 0.5	10	sneg	5.0	6 -3
Dubrovnik		765.4	5.0	49 S 0.5	3			3 4
Split		768.7	3.0	56 NE 7	1	m. zmerno		5 2
Praga	7	774.2	-2.0	— SE 3	10			-2 -6

Najvišje temperature veljajo za prejšnji dan, razven ljubljanske.

Barometer je reduciran na morsk gladino. — Visoki zračni tlak (barometer nad 765 mm) prinaša navadno lepo, nizki (pod 755 mm) pa padavinsko vreme. Barometer v mejah od 755 do 765 mm naznanja v glavnem spremenljivo vreme.

Dunajska vremenska napoved za četrtek, dne 27. januarja: Večinoma jasno; tudi preko dneva sreh; v višjih legah jasno; naraščanje temperature.

Povpr. barometer višji kot včeraj za 2.6 mm.

Adolf L' Aronge: »Kompanjon« (komedija). — Varšava, 17.40, 20.05 koncert.

Sobota 29. januarja:

Zagreb 20 francoski tečaj. 20.15 zgodovina. — Breslau, 16.30, 20.25, 22.15—24 koncert. — Praga, 12.15, 16.30 koncert. 20 opereta »Gledališki ravnatelj« (uglasbil W. A. Mozart). — Frankfurt, 16.30 Verdijev, 20.15 Mozartov koncert. 21.15 koncert. — Brno, 19, 20, 25.45, 21 lahek program. — Langenberg, 16.30 koncert. 20 J. Strauss: »Netopir« (opera). — Berlin, 20.30 dve enodejanki, 22.30—24.30 lahka glasba. — Dunaj, 11, 16.15 koncert. 18.30 Wagnerjev »Tannhäuser«. — Varšava 17.15 koncert. 19 predavanje o S. Bartkiewiczu. 20.30—22, 22.30—23.30 koncert.

Naznanila

Vabilo na občni zbor Slov. kat. akad. starešinstva, ki se vrši dne 6. februarja t. l. ob 11. uri dopoldne v dvorani Akad. doma. Miklošičeva c. 5, s sledečim sporedom: 1. Poročilo predsednika in os'alih odbornikov. 2. Poročilo podpornega oddelka in klubov. 3. Poročilo revizorjev. 4. Služajnosti. — Odbor.

Odbor društva »Pravniki« opozarja svoje članke še enkrat na redno glavno skupščino, ki se bo vršila dne 28. t. m. (peček) ob 17. uri popoldne v Ljubljani v sodni palači št. 79. in jih vabi, da se skupščine mnogobrojno udeležijo.

Darovi

Podpornemu društvu slepih, Ljubljana, Wolfova ulica 12, so darovali: Šlejko A., Albrecht I., Kenda A., Cerer I., Bergant F., Majdic K., Stergar A., Neimenovani, Klemenčič, vsi v Kamniku, po 20 Din. Stergar I., Kamnik, Stupica I., Senčur, Piber J., Senčur, vsi po 20 Din. Vsem darovalcem najiskrenejša hvala! — Odbor.

JUGOSLOVANSKA KNJIGARNA V LJUBLJANI.

Novosti:

Bruder Helwich, Das Buchlein von den göttlichen Wohltaten. 75 str. vez. Din 26.50.
Cathrein, Die lässliche Sünde und die Mittel zu ihrer Verhütung. 66 str. vez. Din. 54.—
Fahnenbruch F., Der Gottesdienst des Kindes. Ansprachen über das religiöse und sittliche Leben des Kindes. 104 str. vez. 36.—
Helbling P. M., Ein Blümlein aus dem Garten der hl. Clara. Kurze Lebensbeschreibung der Schwester Maria Celine von der Opferung. 99 str. nevezano Din 28.—, vezano Din 50.50.
Herr Dr. Vereinseelsorge nebst Einführung in die Volkswirtschaft u. Gesellschaftslehre. 378 str., vez. Din 108.—
Huysmans K. J., Vom Freidenkertum zum Katholizismus. Selbstbekenntnisse. 380 str. vez. Din 114.—
Lux J. A., Wandrechnung zu Gott. Die Geschichte einer Heimkehr. 266 str., vez. Din 96.—
Mäder R., Im Angesichte des Allerhöchsten. 95 str. nevez. Din 27.50.
Malfatti Dr. H., Menschenseele und Okultismus. Eine biologische Studie. 219 str., vez. Din 108.—
Menge P. G., Der heilige Geist, das Liebesgeschenk des Vaters und des Sohnes. 220 str., nevez. Din 53.—, vez. Din 75.50.
Poggel-Degenhardt M., Wenn deine Seele in Güte steht. 55 str., nevez., Din 20.75, vez. Din 43.—
Reeg L., Vom festlichen Warten. 80 str., vez. Din 47.50.
Scharsch P. Ph., Die Devotionsbeichte. 220 str., vez. Din 78.—
Wickl R. S. J., Ein Buchlein vom heiligen Geist. 105 str., nevez. Din 20.75.
Wolpert L., Unterwegs zur Heimat. Sonntagslesungen. 216 str., vez. Din 68.—
Manifestacija SLS na Vačah.

Vi hočete postati inženier potom PRIVATNIH

višjih tehniških študij

na domu (Fernstudien). — Oddelek za gradbo strojev, elektromehaniko, kemijo, metalurgijo, industrijo, gradbo avtomobilov, inž. kolonij, trg. inž. Priprav. oddelek. Pišite na: Departement Technique, 25. Brd. de la Constitution, Liege (Belgija).

Poslovni lokal

IŠCEMO z lepimi izloženimi okni na najboljšem prometnem kraju, event. tudi lokal, ki se da prezidati. — Ponudbe z navedbo pogojev pod:

»TEXTIL« na BOCK & HERZFELD, WIEN I, Adlergasse 6.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrsta 150 Din ali vsaka beseda 50 nar. Najmanjši oglas 3 ali 5 lin. Oglas na dve strani se računa po dve. Za odgovor z namenom vprašanja brez znanja ne odgovorjamo!

Službe iščejo

MOČAN FANT

bi rad vstopil kot vajenec pri kakem pekarni. Ponudbe na upravo lista pod številko 506.

KOT VAJENEC

bi rad vstopil v trgovino z mešan. blagom močan mladenič, s tremi razredi gimnazije. Ponudbe na upravo lista pod št. 505.

Trgovski pomočnik

18 let, z dobrimi spričevali, izkušen v mešani stroki v večji trgovini na deželi (slov. Štajer), išče službo enake stroke ali v manufakturi, v trgu ali v mestu. — Naslov pove uprava lista pod št. 410.

Stanovanja

2 meblovani SOBI

poleg sodnije, z elektr. in poseb. vvhodom, OD-DAM. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 520.

Večjo sobo

v pritličju ali I. nadst., v sredini mesta, za obrt. iščem. — Ponudbe upravi lista pod: »Velika soba«.

Sobico dobro oprem.

ljeno, event. s hrano, o d d a m za 250 Din. — Domobranska cesta 5, pritličje, levo. 559

Sobico snažno, z elektr.

predrago, v središču, išče reven akademik. Ponudbe pod »Miren« upravi lista.

Kdo kupi?

Ročni VOZICEK

4 kolesni, prodam, Rožna dolina cesta IX., št. 2.

Naprodaj rabljena

registrirna blagajna na štiri predale. Vprašati v trgovini PICEK, Ribnica, Dolenjsko.

HIŠA

lepa kakor vila, z enim oralom zemlje, naprodaj za 18.000 Din. — Povprašati pri Mariji ŠEGOVC, Černeče — Dravograd, Meža.

Ugodno prodam

1 visoko tridelno omaro, 2 postelji »Iola« dolo, iz mehkega lesa, črešnjevno pleskano, 3 tedne v rabi. ANDLOVIC — Ljubljana, Sodarska steza 2. 552

Kdo proda?

ACETILEN-aparat, rabljen, kupim. Naslov: AUG. ŠVAJGER — Braslovče pri Celju. 515

BRINJEVEGA OLJA

kupim vsako množino. Plačam dobro. Naslov v upravi pod št. 499.

IŠCEM OVČARJA,

doberman, mlad, pristen. Murmayr — Sv. Barbara pri Mariboru. 516

Pozor!

Kupujem stare moške obleke, čevlje, perilo, pohištvo, odeje, pernice itd. Dopisnica zadostuje, da pridem na dom. — Alojzija DRAME, Ljubljana, Galusovo nabrežje 29. 553

Naša obrt

Lažene tropine in druga krmila nudi najceneje A. VOLK, LJUBLJANA Realjeva cesta 24, veletrgovina žita in mlevskih izdelkov.

GROZDNI SOK

in ostale brezalkoholne sokove nudi najceneje »Brezalkoholna Proizvajalca«, Ljubljana, Poljanski nasip 10/a. — Poskusiti! Zahtevajte cenik! 565

Našem

POSLOVNI LOKAL

v centru Ljubljane, zračen glavne pošte, 2 sobi na ulico, I. nadst., s centralno kurjavo in elektr. razsvetljavo, telefon, se odda. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 564.

PEKARIJO

vzajem v najem za takoj ali pozneje. Ponudbe na A. Bertoncel — Smartno pri Litiji. 508

LOKAL se išče

na prometnem kraju za takoj ali pozneje. — Ponudbe upravi lista pod: »Lokal« št. 567.

Nagrado

dobi, kdor mi preskrbi na prometnem kraju, ob stalni vodi kmečki cv. umetni mlin v najem. Namnino plačam za pol leta naprej. — Ponudbe s pogoji na Josipa Hribernik, Opekarska cesta 32, Ljubljana. 554

Dežniki, galoše, snežni čevlji

za dame in gospode!

Največja izbira pri

A. ŠINKOVEC nasl. K. SOSS
Ljubljana, Mestni trg 18-19

Proste službe

Čevljarskega vajenca

sprejemem takoj. — Franc Miklavčič, Sent Vid nad Ljubljano št. 20. 557

DVA USNJARSKA POMOCNIKA,

poštena in dobro izveščana v apneni delavnici, sprejme v trajno delo Tone Knaflič v Kamniku. 548

Išče se deklica

z dobrimi priporočili k otroku 1½ leta, katera zna perfektno nemško. — Ponudbe s fotografijo na adresu ALBERT HERZL, BEOGRAD — Kralja Petra 57 a. 563

Iščemo za takojšnji nastop

kurilniškega, odnosno kotlarskega

MOJSTRA

za nadzorstvo obratovanja kotlarne v večjih papirnicah. Prosilci naj z navedbo svojega dosedanjega službovanja in zahtevkov ter prepisi spričeval o dosedanjem službovanju in o dovršenih strokovnih izpitih sporoče svoje naslove na tajništvo

Združenih papirnic

d. d., Ljubljana, Dunajska cesta št. 1. 429

inserirajte v „Slovenca“!

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš dobi oče, gospod

Lovro Zupan

davčni sluga v pokoju

včeraj dne 25. t. m. po kratki in mukepolni bolezni mirno v Gospodu zaspal. — Pogreb dragoga nam pokojnika bo v četrtek dne 27. jan. t. l. ob 4 pop iz mrlišnice pri Sv. Krištofu na pokopališču k Sv. Križu. Ljubljana, dne 26. januarja 1927.

M. P. Z.

Žalujoči ostali.

Tužnim srcem sporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša dobra mamica, soproga, hčerka, sestra, teta, sestrična in svakinja, gospa

Antonija Jurca roj. Cestnik

soproga orožniškega stražmojstra v p. danes dne 26. januarja 1927 po kratki in mukepolni bolezni, previdena s svetotajslvi za umirajoče, mirno v Gospodu zaspala. — Pogreb blage pokojnice bo v petek dne 28. januarja 1927 ob 4 popoldne iz drž. bolnice na pokopališču k Sv. Križu. Ljubljana, dne 26. januarja 1927.

M. P. Z.

Žalujoči ostali.

Zapustil nas je za vedno naš predragi, skrbni, dobri soprog, oče, stari oče, brat, stric in tast, gospod

Vinko Rojnik

organist in cerkovnik v Braslovčah

ki je dne 25. januarja 1927, previden s sv. zakramenti za umirajoče, 63 let star, Bogu vdan preminul.

Pogreb predragoga pokojnika se vrši dne 28. januarja ob 10 dop. iz hiše žalosti, na domače pokopališče. Braslovče, dne 25. januarja 1927.

Marjeta, soproga. — Marija, Ivanka Robida, Helena Lukeš, Anica Lonko, Silva, hčere. — Vinko, Franc, Janko, Dorče, Pavel, Slavko, sinovi. — Zvezda roj. Stojilovič, Ana roj. Perger, Slava roj. Štefana, sinahe. Viktor Robida, Franjo Lukeš, Franjo Lonko, zeti. — Jakob, brat. — Vsi vnuki in vnukinje.